

Plnenie opatrení z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 k 29.9. 2014

Opatrenie:

4.1.1. Šíriť povedomie o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR zverejnilo základné informácie o Dohovore na vývesnej tabuli ministerstva, ktorá je voľne prístupná všetkým zamestnancom. V 2. polroku 2014 ministerstvo plánuje zabezpečiť účasť zamestnancov na odborných školeniach k danej problematike.

MS SR opatrenie priebežne plní. V rámci rezortu spravodlivosti sa daná úloha týka najmä vecnej pôsobnosti Justičnej akadémie Slovenskej republiky (ďalej len „akadémia“). V oblasti vzdelávacej činnosti realizovanej akadémiou pre svoje cieľové skupiny nebola tematika Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím zaradená do programov plánovaných podujatí. Študijný plán akadémie je schvaľovaný každoročne Radou akadémie s tým, že je zostavovaný v súlade s Obsahovou náplňou vzdelávania určenou Súdnou radou Slovenskej republiky a generálnym prokurátorom Slovenskej republiky ako aj Koncepciou vzdelávania. Doposiaľ z aplikačnej praxe a požiadaviek zo strany cieľových skupín nebola téma Dohovoru akadémii predložená. Na strane druhej cieľové skupiny akadémie sú pravidelne informované o pripravovaných a schválených Národných akčných plánoch a Dohovoroch, ku ktorým pristúpila Slovenská republika z oficiálnych stránok ústredných orgánov štátnej správy ako aj prostredníctvom bezplatnej on-line databázy právnych predpisov JASPI. V budúcnosti akadémia predpokladá, že pri príprave študijných plánov sa na základe vyššie uvedeného postupu zapracuje do programov niektorých vzdelávacích podujatí okrem iného aj problematika predmetného Dohovoru.

MŠVVaŠ SR každoročne vydáva publikáciu Pedagogicko-organizačné pokyny (ďalej len „POP“) k aktuálnemu školskému roku, ktorej cieľom je usmernenie organizácie školského roka a poskytnutie podstatných informácií a odporúčaní k výchovno-vzdelávaciemu procesu v školách a školských zariadeniach zaradených do siete škôl a školských zariadení.

Obsahujú informácie, pokyny, odporúčania, usmernenia pre školy a školské zariadenia, termíny školských prázdnin na tri po sebe nasledujúce školské roky, zoznam všeobecne záväzných právnych predpisov a rezortných predpisov, ktoré vstúpili do platnosti od vydania POP na aktuálny školský rok a zoznamy platných koncepcií, stratégií a národných projektov spolufinancovaných z prostriedkov operačného programu Vzdelávanie. Sú určené pedagógom, riaditeľom škôl a školských zariadení, školským úradom ako aj priamo riadeným organizáciám MŠVVaŠ SR.

POP MŠVVaŠ SR zverejňuje aj na webovej stránke <http://www.minedu.sk/pedagogicko-organizacne-pokyny-na-skolsky-rok-20142015/>, kde sú prístupné verejnosti.

POP, časť 1.6.10. Ľudské a detské práva, bod 6. a bod 10. :

6. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 25 zo dňa 15. januára 2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom škôl a školských zariadení:

- šíriť povedomie o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- zamerať školskú politiku a prax na otázky antidiskriminácie, rôznorodosti, rovného zaobchádzania s každou ľudskou bytosťou a implementovať ju do vzdelávacích programov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému,

- pri prijímaní dieťaťa alebo žiaka so zdravotným postihnutím do internátu v súvislosti s jeho vzdelávaním zaviesť povinnosť zaznamenať jeho názor,
- sprístupniť obsah vzdelávania pre deti a žiakov s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia inovatívnymi alternatívnymi formami a metódami,
- zabezpečiť väčšiu mieru individualizovanej podpory pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v rámci všeobecného systému vzdelávania,
- zabezpečovať možnosti zmysluplného trávenia voľného času pre osoby so zdravotným postihnutím,
- zabezpečiť a pokračovať v informovanosti osôb so zdravotným postihnutím o opatreniach na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách a vytvárať podmienky na zvyšovanie dostupnosti kurzov prvej pomoci a postupov v prípade núdzových situácií pre osoby so zdravotným postihnutím.

10. Odporúča sa participovať na napĺňaní jednotlivých článkov Dohovoru o právach dieťaťa a jeho opčných protokolov v súlade s Národným akčným plánom pre deti a Národnou stratégiou na ochranu detí pred násilím.

POP, časť 1.6.11 Bezpečnosť a prevencia, bod 1. :

1. V súlade s Opčným protokolom k Dohovoru o právach dieťaťa, o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. 12. 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii sa odporúča venovať zvýšenú pozornosť opatreniam na ochranu detí a žiakov pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia, poškozovania alebo zneužívania, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, týrania alebo vykorisťovania vrátane sexuálneho zneužívania a detskej pornografie.

POP, časť 2.1. Materské školy, bod 4. :

4. V pedagogickom prístupe rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa a prijateľnou formou oboznamovať deti s ich právami a splniteľnými povinnosťami v zmysle tohto dokumentu prostredníctvom jednoduchých a výstižných pravidiel správania sa vyjadrených v piktogramoch, prostredníctvom rozprávok a príbehov z rôznych médií.

POP, časť 3.3. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, bod 13. :

13. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 25 zo dňa 15. januára 2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie:

- podporiť rozvíjanie služieb špeciálnych pedagógov, zdrojové centrá a celoživotné vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím. Podporovať celoživotné vzdelávanie a osobitne vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím,
- podporiť terénnych špeciálnych pedagógov a zdrojové centrá špeciálno-pedagogického poradenstva poskytujúcich podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v školách bežného typu,
- zabezpečiť poskytovanie podporných služieb centrami špeciálno-pedagogického poradenstva aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným,
- podporiť rozvoj kariérneho poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (ďalej len „VÚDPaP“) sa na zvyšovaní povedomia a posilňovaní pozitívnych postojov majoritnej spoločnosti k osobám so zdravotným postihnutím podieľa publikačnou činnosťou v odborných i populárno-náučných periodikách a sporadickými vystúpeniami v masovokomunikačných prostriedkoch.

Detské centrum VÚDPaP pri výkone svojich činností, zameraných aj na osvetu postavenia osôb so zdravotným postihnutím v súvislosti s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, poskytuje najmä rodičom detí, ktoré sú klientmi Detského centra, ako aj širokej verejnosti, ktorá sa o činnosť Detského centra zaujíma.

Z hlásení okresných úradov, odborov školstva vyplýva, že v tejto oblasti sú v jednotlivých okresoch organizované:

- metodické porady riaditeľov škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti;
- pracovné porady riaditeľov škôl a školských zariadení, v ktorých informujú o aplikovaní Dohovoru do praxe;
- besedy a semináre v duchu Dohovoru o právach osôb so zdravotným znevýhodnením v školách vo svojom okrese;
- /vydávané príspevky do školských časopisov, rozhlasu, nástenky venované problematike osôb so zdravotným postihnutím, programy pre telesne postihnutých v nemocniciach, domovoch sociálnych služieb.

MZVAEZ SR uviedlo, že vláda Slovenskej republiky v novembri 2011 prijala úlohu vypracovať Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike. Koordinovaním činnosti vypracovania stratégie a predložením stratégie na rokovanie vlády SR je poverený podpredseda vlády a minister MZVAEZ SR. Cieľom vládneho dokumentu je zdokonaľiť systém vnútroštátnej ochrany a podpory ľudských práv, vrátane identifikovania potrieb a požiadaviek zraniteľných skupín. Medzi tieto zraniteľné skupiny patria aj osoby so zdravotným postihnutím. V súčasnosti prebieha na MZVAEZ SR vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania, ako aj tematické zoskupenie jednotlivých pripomienok tak, aby bolo možné presne stanoviť subjekty, ktoré budú následne prizvané na rokovanie o aktuálnej verzii stratégie spolu s príslušnými gestormi. Následne bude vypracovaný harmonogram stretnutí, o ktorých budú všetky subjekty, ktoré si uplatnili v rámci medzirezortného pripomienkového konania zásadné, resp. hromadné pripomienky, včas informované.

Sekcia zdravia MZ SR požiadala v rámci rezortu sekciu financovania o navýšenie finančných prostriedkov na realizáciu jednotlivých bodov predmetného národného programu. S súčasnej dobe je proces v štádiu rokovania na Ministerstve financií Slovenskej republiky. MZ SR v roku 2013 spustilo kampaň „Pýtajte sa lekára“, ktorá podáva pacientom pomocnú ruku pri získavaní kvalifikovaných informácií a cenných rád, ktoré sa týkajú zdravotnej starostlivosti. Niektoré nájdu záujemcovia prostredníctvom aplikácie na oficiálnej webovej stránke MZ SR, ale aj plagátov. Informácie sú rozdelené do troch oblastí: základné pojmy, otázky pre môjho lekára a praktické informácie. Kampaň ponúka aj inšpiráciu, na čo sa pýtať svojho všeobecného lekára alebo lekára špecialistu.

MK SR prispelo k šíreniu informácií o Dohovore prostredníctvom metodického seminára Národného osvetového centra dňa 18.06.2014 v Bratislave, na ktorom sa zúčastnilo 30 kultúrno-osvetových pracovníkov z rôznych regiónov SR. K zvyšovaniu povedomia o článku 30 dohovoru prispeje aj 9 projektov podporených v roku 2014 v dotačnom programe Kultúra

znevýhodnených skupín obyvateľstva – podprogram 6.4. neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (30 500Eur). MK SR v roku 2013 podporilo zo svojho dotačného systému medzinárodný seminár pre nepočujúcich - Doplniť chýbajúcu mozaiku...Seminár sa konal v dňoch 21. - 22. novembra 2013. Hlavným organizátorom podujatia bola Trnavská asociácia nepočujúcich a nedoslýchavých, Trnava. Cieľom podujatia bola výmena skúseností a informácií o nových technológiách v sprístupňovaní kultúry pre nepočujúcich ľudí. Podujatie bolo zamerané tiež na zvyšovanie dostupnosti kultúry nepočujúcich prostredníctvom sprístupnenia múzeí, divadiel, galérií, internetových portálov v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. MK SR podporilo predmetné podujatie zo svojho dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva (išlo o sumu 5 000 Eur). Podujatie bolo pripravené v spolupráci s expertmi z francúzskych kultúrnych inštitúcií - múzeum Universescience, Medzinárodné vizuálne divadlo nepočujúcich v Paríži, Festival Clin d'oeil a ďalšie. Predmetom podujatia bolo 6 medzinárodných prezentácií a tiež ukážky a príklady dobrej praxe z múzeí a divadiel v zahraničí pre nepočujúcich, informácie o výhodách mobilných tabletov a smart phone pre nepočujúcich a ich význam pre poznávanie kultúry prostredníctvom QR code a tiež zdôraznenie významu posunkového jazyka ako základného dorozumievacieho a vzdelávacieho prostriedku nepočujúcich, zdôraznenie významu dramatických aktivít pri zdokonaľovaní sa nepočujúcich v posunkovej reči, ktorej poznanie je nevyhnutným prostriedkom posilňovania ich sociálnych zručností, porozumenia svetu počujúcich, ale aj nástrojom ich plného začlenenia sa do spoločnosti. Podujatie malo inkluzívny charakter s cieľom zvýšiť dostupnosť kultúry nepočujúcim ľuďom a podporiť skvalitňovanie ich života. Pozitívom podujatia bolo tiež hľadanie ciest k možnosti vzdelávania slovenských expertov v oblasti kultúry nepočujúcich vo francúzskych kultúrnych inštitúciách. Na podujatie boli pozvaní aj zamestnanci múzeí a galérií v rámci trnavského regiónu. Podujatie bolo unikátnym príkladom toho, ako má fungovať vzdelávanie v oblasti kultúry nepočujúcich. Projekt bol podporený prostredníctvom dotačného systému MK SR sumou 5 000 €. Podujatie bolo určené nepočujúcim i počujúcim, lektorom, učiteľom, aktivistom v oblasti kultúry nepočujúcich, zamestnancom regionálnych múzeí a galérií. Na toto podujatie nadväzuje v roku 2014 ďalšia súria vzdelávacích seminárov v regiónoch Slovenska (Doplniť chýbajúcu mozaiku – II. Časť – v roku 2014 získal projekt 4 000 Eur).

Opatrenie:

4.1.3. Zamerat' školskú politiku a prax na otázky antidiskriminácie, rôznorodosti, rovného zaobchádzania a implementovať ju do vzdelávacích programov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR vydáva a zverejňuje pre jednotlivé stupne vzdelania Štátny vzdelávací program. Štátny vzdelávací program je záväzný dokument, ktorý stanovuje všeobecné ciele vzdelávania a kľúčové kompetencie, ku ktorým má vzdelávanie smerovať. Ciele vzdelávania sú postavené tak, aby sa zabezpečil vyvážený rozvoj osobnosti žiakov. Štátny vzdelávací program vymedzuje aj rámcový obsah vzdelávania. Je východiskom pre tvorbu školského vzdelávacieho programu, v ktorom sa zohľadňujú aj špecifické podmienky a potreby regiónu. Problematika osôb so zdravotným postihnutím bola explicitne implementovaná do Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len "ŠVP") pre predprimárne vzdelávanie vo vyučovacom predmete Etická výchova, so ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie a vyššie sekundárne

vzdelávanie v rámci vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov Občianska náuka a Etická výchova. Ich inovácia je v štádiu schvaľovacieho procesu.

Jednotlivé školy vo svojich školských vzdelávacích programoch, ďalej upravujú a užšie vymedzujú aktivity zamerané na problematiku zdravotného postihnutia a dodržiavania ľudských práv. Sú to najmä aktivity kde sa stretávajú intaktní žiaci a žiaci so zdravotným znevýhodnením alebo postihnutím, kde žiaci prezentujú svoje vedomosti, zručnosti, talenty, nadanie s cieľom vzájomnej tolerancie a kooperácie.

Medzi tieto aktivity patria najmä celoštátne súťaže:

- Olympiáda ľudských práv;
 - O putovný pohár integrácie;
 - Husľový kľúčik;
 - Súťaž v prednese poézie a prózy Gaňova Tarnava;
 - a organizovanie iných súťaží, pre žiakov so sluchovým postihnutím, telesným postihnutím, mentálnym a narušenou komunikačnou schopnosťou;
- a odborné stretnutia, ktoré sa venujú aktuálnym trendov v oblasti vzdelávania, technologickým komunikačným pomôckam v alternatívnej a augmentatívnej komunikácii a iné.

Z hlásení okresných úradov, odborov školstva uvádzame ďalšie každoročne opakujúce sa aktivity:

- V priestoroch Krajskej knižnice v Žiline sa realizuje už po jedenástky krát výstava prác žiakov špeciálnych škôl a zariadení Slnko v duši. Touto výstavou sa dáva do povedomia širokej verejnosti žilinského kraja šikovnosť žiakov špeciálnych škôl pre intaktných rovesníkov a zároveň toto podujatie prispieva k procesu integrácie a inklúzie spoločnosti.
- Detský integračný tábor „Detské leto“, „Krajina dobra“ – zamerané na rozvoj prosociálnosti a „Pomôž mi, dokážem to sám“ orientované na sociálnu integráciu, organizované v žilinskom kraji za spoluúčasti študentov gymnázií a iných stredných škôl.
- Aktívne zapájanie sa do podujatí organizovaných na pomoc osobám so zdravotným postihnutím: „Biela ceruzka“, „Belasý motýľ“, „Jašidielňa“ a iné.

Okresné úrady, odbory školstva v danej oblasti poskytujú metodickú pomoc školám v oblasti výchovy a vzdelávania integrovaných detí a žiakov v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

Opatrenie:

4.1.4. Zvyšovať informovanosť odbornej aj laickej verejnosti o živote, právach a schopnostiach osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR s cieľom odbúrvať bariéry, zabezpečiť rovnosť príležitostí a predchádzať diskriminácii a všetkým formám násilia v predmetnej oblasti
T: priebežne

Spôsob plnenia:

MK SR koncom roku 2014 predkladá na rokovanie vlády SR návrh nového zákona o knižniciach a poskytovaní knižnično-informačných služieb. Ten má nahradiť zákon č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov. Súčasťou pripravovaného zákon je aj problematika práv osôb so zdravotným postihnutím.

Navrhované zmeny:

1. Pri vymedzení základných pojmov sa uvádza, že: „Knižnica je kultúrna, informačná a vzdelávacia ustanovizeň, ktorá dopĺňa, odborne eviduje, uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje knižničný fond, poskytuje knižnično-informačné služby a zabezpečuje slobodný

prístup k informáciám používateľom uplatňovaním zásady rovnakého zaobchádzania; napomáha uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby používateľov a podporuje ich celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj“ (v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.

2. V rámci špeciálnych knižníc sa uvádza, že: „Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby“.

3. V časti práva a povinnosti knižnice sa uvádza, že knižnica je povinná: „poskytovať všetkým používateľom rovnosť príležitostí v prístupe ku knižnično-informačným službám“.

4. V časti knižničný fond sa uvádza, že: „Doplňovanie knižničného fondu knižnice a jeho sprístupňovanie v súlade so zameraním a špecializáciou knižnice nesmie podliehať nijakej forme ideologickej, politickej ani náboženskej cenzúry, ani komerčnému a inému vplyvu.

Opatrenie:

4.1.5. Zvyšovať spoločenské ocenenie miest a obcí zabezpečujúcich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím

T: každoročne

Spôsob plnenia:

Združenie miest a obcí Slovenska požiadalo MDVRR SR listom č. 80/2014/Lub zo dňa 10. februára 2014 o podporu a účasť na jubilejnom desiatom výročí podujatia s názvom Oskar bez bariér. MDVRR SR následne listom č. 09912/2014/D121-OÚ/13172-M zo dňa 28. februára 2014 nominovalo zamestnankyňu ministerstva do hodnotiacej komisie, ktorá vybrala piatich finalistov, ktorí napriek všetkým nepriaznivým okolnostiam konajú v záujme najzraniteľnejších skupín obyvateľstva. Na podporu realizácie uvedeného podujatia MDVRR SR poskytlo finančné prostriedky vo výške 2 000,- Eur.

Opatrenie:

4.2.1. Poskytovať podporu na obstaranie aj bezbariérových nájomných bytov v rámci Programu rozvoja bývania

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR každoročne pri tvorbe štátneho rozpočtu navrhuje vyčleniť finančné prostriedky pre Program rozvoja bývania a Štátny fond rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“). V roku 2014 bolo v rámci programu rozvoja bývania vyčlenených 19 mil. eur a v rámci ŠFRB bolo na tento účel vyčlenených 105 mil. eur. Plnenie úloh sa priebežne zabezpečuje.

Opatrenie:

4.2.2. Motivovať mestá a obce vo výstavbe bezbariérových nájomných bytov pre osoby so zdravotným postihnutím za dodržania podmienok bezbariérovosti

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR plnenie úlohy priebežne zabezpečuje. Dňa 1. januára 2014 nadobudol účinnosť zákon č. 134/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Týmto zákonom sa vytvorili výhodnejšie podmienky

pre mestá a obce motivujúce k obstarávaniu nájomných bytov pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Ide o zmeny týkajúce sa zvýšenia rozsahu dotácií na obstaranie nájomných bytov z 20-30 % na 30-40 %, umožnenie poskytnutie dotácie na budúcu kúpu nájomných bytov od zhotoviteľa, čím nemusí obec, resp. mesto vstupovať do náročného procesu realizácie nájomných bytov.

Súčasne k rovnakému dátumu nadobudol účinnosť zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Okrem zvýšenia maximálnej sumy úveru na obstaranie nájomných bytov (60 000 eur) sa týmto zákonom pre mestá a obce predĺžila lehota splatnosti úveru z 30 rokov na 40 rokov, čím sa zníži výška mesačnej splátky úveru. Takisto je týmto zákonom umožnené poskytovanie úveru na budúcu kúpu nájomných bytov od ich zhotoviteľa.

Okrem toho sa zákonom č. 150/2013 Z. z. umožnilo poskytovať výhodné úvery na obstaranie nájomných bytov aj iným právnickým osobám, ak sa tieto byty nachádzajú v meste alebo v príslušných s mestom priamo susediacich obciach alebo v obci, v katastri ktorej sa realizuje výstavba priemyselných parkov. Tieto byty môžu byť prenajaté iba domácnostiam, ktorých príjem nepresiahne štvornásobok životného minima pripadajúceho na túto domácnosť.

Opatrenie:

4.3.1. Monitorovať a analyzovať situáciu v oblasti prístupnosti webového prostredia verejnej správy, a to najmä za účelom prípravy efektívnych krokov na jej zlepšovanie

T: priebežne

Spôsob plnenia :

MF SR opatrenie plní priebežne V roku 2013 bolo vykonané rozsiahle monitorovanie webových sídiel verejnej správy. V roku 2014 prebiehajú monitorovania v tejto oblasti priebežne, najmä v súvislosti s projektmi OPIS.

MV SR na stránkach svojho interného časopisu eZvesti podporovalo pozitívne vnímanie potrieb občanov so zdravotným postihnutím a vyzývalo k ich napĺňaniu a rešpektovaniu v rámci činností zabezpečovaných útvarmi a pracoviskami MV SR. Z dôvodu umožnenia prístupu k zásadným dokumentom na svojej webovej stránke dbalo na ich uverejnenie vo formátoch umožňujúcich prístup osobám so zdravotným postihnutím.

Opatrenie:

4.3.2. Zabezpečiť prístupnosť portálu právnych predpisov

T:priebežne

Spôsob plnenia :

MS SR uviedlo, že portál právnych predpisov je prístupný pre širokú verejnosť 24/7 prostredníctvom webového rozhrania pričom neregistrovaní užívatelia môžu neobmedzene vyhľadávať v portály právnych predpisov. Registrovaní užívatelia majú možnosť neobmedzeného prístupu ako aj editácie.

Opatrenie:

4.3.3. Vybudovať Integrované obslužné miesta, ktoré budú poskytovať asistované elektronické služby aj osobám so zdravotným postihnutím

T: 2015

Spôsob plnenia :

MF SR ako SORO pre OPIS vydalo dňa 20.07.2012 písomné vyzvanie na národný projekt Integrované obslužné miesta. Oprávneným žiadateľom o nenávratný finančný príspevok pre

národný projekt IOM bolo Ministerstvo financií SR, ktoré dňa 22.10.2012 predložilo ŽoNFP. SORO pre OPIS dňa 16.11.2012 predmetnú ŽoNFP schválilo. Dňa 20.12.2012 bola v Centrálnom registri zmlúv zverejnená zmluva o poskytnutí NFP pre projekt Integrovaných obslužných miest. Zmluva nadobudla účinnosť dňa 21.12.2012. Fáza prípravy projektu IOM bola ukončená a začala sa fáza implementácie. V súčasnosti je proces verejného obstarávania tesne pred podpisom zmluvy s vysúťaženým dodávateľom. Po podpise zmluvy bude zahájená samotná fáza realizácie projektu.

MV SR je spolu so Slovenskou poštou, a. s. a Združením miest a obcí Slovenska partnerom tohto projektu. Hlavným partnerom projektu je MF SR. V rámci projektu Integrované obslužné miesta zabezpečuje vytvorenie 81 Integrovaných obslužných miest (ďalej aj ako „IOM“), ktoré zabezpečia prístup pre 315 900 obyvateľov SR. MV SR zabezpečí v rámci projektu aj ich označenie, vybavenie a zabezpečenie ich povinnej publicity a vytvorenie 1 nového pracovného miesta. MF SR, ako hlavný partner projektu, podľa informácií ukončil verejné obstarávanie na dodávateľa informačného systému IOM. Po uzatvorení zmluvy medzi MF SR a vybraným dodávateľom, MV SR, na základe vypracovanej analýzy a technickej architektúry, zrealizuje verejné obstarávanie na vybavenie 81 IOM (HW, PC, monitor, čítačky, čipové karty).

Opatrenie:

4.3.4. Zabezpečiť bezbariérovosť budov štátnej správy, samosprávy a verejnoprávnych inštitúcií.

1. Zabezpečiť v budovách všetkých inštitúcií verejnej správy (štátnej správy a samosprávy) identifikáciu bariér, ktoré sú v rozpore s bezbariérovosťou a s platnými právnymi predpismi, ako aj vypracovanie časového plánu na 5 – ročné obdobie s určením priorít na postupné odstraňovanie identifikovaných bariér.
2. Zabezpečiť možnosti finančného krytia odstraňovaných identifikovaných bariér v súlade s vypracovanými časovými plánmi. Po uplynutí 5-ročnej lehoty na realizáciu plánu zabezpečiť pravidelné monitorovanie dodržiavania bezbariérovosti vnútorným auditom inštitúcie, príp. iným povereným orgánom.

T: 2015 až 2020

Spôsob plnenia :

MO SR v roku 2013 spracovalo technické riešenie bezbariérovosti prístupu do hlavnej budovy MO SR v areáli Kutuzovových kasární v Bratislave, pričom jeho realizácia sa plánovala na roky 2014-2016. V súčasnosti, vzhľadom na potrebu finančne pokryť iné, novo zaradené akcie do plánu investičnej výstavby, bolo zabezpečenie predmetnej akcie pozastavené. Je predpoklad zaradenia akcie do plánu investičnej výstavby v ďalšom plánovanom období. Ďalej uviedlo, že po preverení v prístupnosti a bezbariérovosti prístupu jednotlivých budov bol spracovaný zoznam dotknutých budov (identifikácia bariér) MO SR.

MS SR priebežne plní uvedené opatrenie. Sekcia ekonomiky, ktorá je vecne príslušná na plnenie tejto úlohy, oslovila jednotlivé krajské súde, ktoré poskytli aktuálne informácie o stave bezbariérových prístupov a plánovaných úpravách a s tým spojených predpokladaných nákladoch.

Kraj Bratislava – všetky súde v kraji majú zabezpečený bezbariérový prístup buď prístupovou rampou alebo plošinou.

Kraj Trnava – bezbariérový prístup nie je na Okresnom súde Dunajská Streda, avšak tento súd je v súčasnosti v etape prípravy rekonštrukcie, kde je bezbariérový prístup riešený. Okresný

súd Galanta má vybudovanú prístupovú rampu, avšak v budove nie je výťah a pojednávacie miestnosti sú aj na prvom a druhom poschodí.

Kraj Nitra – bezbariérové prístupy nie sú vybudované na Okresných súdoch Levice a Topoľčany. Budova Okresného súdu Levice sa pripravuje na kompletnú rekonštrukciu, v rámci ktorej sa zrealizuje aj bezbariérový prístup do budovy. Na Okresnom súde Topoľčany sa predpokladá realizácia bezbariérového vstupu. V súčasnosti sa telesne zdravotne postihnutí dostanú do budovy za pomoci cudzích osôb alebo justičnej stráže.

Kraj Trenčín – bezbariérový prístup nie je vyriešený na Krajskom súde v Trenčíne a Okresných súdoch Partizánske a Prievidza. Na Krajskom súde v Trenčíne sú predpokladané náklady, pričom sa uvažuje s prístupom z dvora. Okresný súd Prievidza predpokladá náklady, pričom sa predpokladá využitie zariadenia „schodolez“. Na Okresnom súde Partizánske na realizáciu bezbariérového vstupu predpokladajú určené náklady vrátane úpravy otvárania vchodových dverí.

Kraj Banská Bystrica – bezbariérový prístup nie je vyriešený na Okresných súdoch Rimavská Sobota – pripravuje sa rekonštrukcia budovy, kde bude riešený aj prístup telesne postihnutých osôb a Lučenec.

Kraj Žilina – bezbariérový prístup nie je na Okresných súdoch Čadca, Dolný Kubín a Liptovský Mikuláš. Predpokladané náklady na realizáciu opatrení – nákup zariadení tzv. schodolezov.

Kraj Košice – bezbariérový prístup nie je na pracovisku Okresného súdu Košice I na Tichej ulici, Okresnom súde Michalovce – pripravuje sa rekonštrukcia a prístavba budovy, kde bude riešený aj bezbariérový prístup, Okresnom súde Rožňava a Okresnom súde Trebišov. V objekte na Tichej ulici sú na realizáciu bezbariérového vstupu predpokladané náklady, ide o vybudovanie šikmej plošiny a vonkajšej rampy. Na Okresnom súde Rožňava ide o vybudovanie vonkajšej šikmej rampy, úpravu vonkajšieho schodišťa, signalizácie a zastrešenie vchodu markízou. Na Okresnom súde Trebišov ide o vybudovanie vonkajšej rampy, úpravu vonkajšieho schodišťa, signalizáciu a zastrešenie vchodu markízou s predpokladanými nákladmi na realizáciu.

Kraj Prešov – bezbariérový prístup nie je vyriešený na Okresných súdoch Bardejov, Stará Ľubovňa a v starej budove Okresného súdu Vranov nad Topľou. Na Okresnom súde Bardejov ide o výmenu vstupu a jeho prispôbenie potrebám prístupu imobilných občanov a realizáciu šikmej rampy, na Okresnom súde Stará Ľubovňa ide o opravu vonkajšieho schodišťa a realizáciu šikmej rampy. Na Okresnom súde Vranov nad Topľou ide o dobudovanie šikmej rampy pre telesne postihnutých.

V nadväznosti na vyjadrenia krajských súdov Sekcia ekonomiky v stanovisku uviedla, že na základe vyššie uvedených skutočností je z hľadiska vecnej pôsobnosti v možnostiach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky predmetnú úlohu splniť realizovaním drobných stavebných úprav a nákupom príslušného zariadenia v rokoch 2014 až 2016.

Pri zmiernovaní a odstraňovaní prekážok a bariér brániacich prístupnosti do oboch budov Justičnej akadémie v Pezinku a v Omšeni sú zabezpečené bezbariérové prístupy, sú k dispozícii schodiskové plošiny pre imobilné osoby s vozíkom a v Detašovanom pracovisku akadémie v Omšeni je plne zriadená špeciálna izba, ktorá je k dispozícii pre imobilných účastníkov vzdelávacích podujatí organizovaných akadémiou.

MŠVVaŠ SR prostredníctvom výzvy rozvojového projektu „**ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ NA VZDELÁVANIE PRE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM 2014**“ z rozpočtu kapitoly na rok 2014 vyčlenilo účelové finančné prostriedky vo výške 300 000 € na kapitálové výdavky a účelové finančné prostriedky vo výške 73 613 € na bežné výdavky na financovanie rozvojových projektov zameraných na podporné opatrenia pre výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím, ktorí sa vzdelávajú formou školskej

integrácie v základných školách alebo v špeciálnych triedach základných škôl alebo v základných školách pre žiakov so zdravotným postihnutím a špeciálnych základných školách. Oblasťou podpory v roku 2014 bolo zlepšovanie materiálnych a priestorových podmienok vzdelávania žiakov so zdravotným postihnutím. Podpora zameraná na podporné opatrenia pre výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím – najmä zabezpečenie odstránenia bariér v základných školách regionálneho školstva, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným postihnutím – debarierizácia, materiálno-technické vybavenie týchto škôl kompenzačnými a špeciálnymi učebnými pomôckami, s cieľom úspešného a efektívneho vzdelávania žiakov so zdravotným postihnutím.

Komisia pre výber, hodnotenie a finančnú podporu rozvojových projektov „Rovnosť príležitostí na vzdelávanie pre žiakov so zdravotným postihnutím 2014“ navrhla na schválenie ministromi školstva, vedy, výskumu a športu SR podporiť 34 projektov s celkovou požiadavkou 320 804,- €.

V súčasnosti MŠVVaŠ SR pripravuje realizáciu tvorby Národného akčného plánu na debarierizáciu vysokoškolského prostredia, ktorého schválenie je naplánované na rok 2015.

MV SR pri postupnom budovaní kontaktných miest verejnej správy pre občana v rámci reformy ESO zohľadňuje všetky aspekty prístupnosti do príslušných budov pre občanov so zdravotným postihnutím. Odstraňovanie bariér zabráňujúcich prístupu do objektov Ministerstva vnútra SR sa rieši postupne v rámci rekonštrukcie existujúcich objektov výstavbou nájazdových rámp, šikmými schodiskovými plošinami, modernizáciou osobných výťahov a zriadením bezbariérových sociálnych zariadení.

MZVAEZ SR uviedlo, že navrhovaná stavba na adrese Pražská 7 z hľadiska prístupnosti všeobecne spĺňa v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z. technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu. Slovenský zväz telesne postihnutých Bratislava vydal odporúčacie stanovisko k vydaniu stavebného povolenia.

V súvislosti s budovou MZVAEZ SR na adrese Hlboká 2 boli v budove zabezpečené technické požiadavky zabezpečujúce užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu. Tieto technické požiadavky sa týkajú bezbariérového vchodu do budova, bezbariérového vchodu do Kongresovej sály MZVAEZ SR a bezbariérové toalety.

MZ SR vytvára podmienky na zabezpečenie kvalitnejšieho života osôb so zdravotným postihnutím aj prostredníctvom výnosu MZ SR o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie zdravotníckych zariadení. Zdravotnícke zariadenia sú v zmysle uvedeného výnosu zaviazané mať zabezpečený bezbariérový vstup a vo svojich priestoroch umožňovať pohyb pre pacientov s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie vodorovnými komunikáciami, rampami alebo výťahmi.

Opatrenie:

4.3.5. Zabezpečiť prístupnosť nových stavieb a územia určených na používanie verejnosťou

T: 2015

Spôsob plnenia :

MDVRR SR pripravilo nový stavebný zákon, ktorého základným cieľom je vytvoriť aj záväzné pravidlá pre urbanistické riešenie prostredia a architektonicko-stavebné riešenie stavieb, ktorými sa vytvoria podmienky na možnosť samostatného pohybu a orientácie osôb so zdravotným postihnutím v prostredí vrátane prístupnosti a užívania stavieb. Limitujúcimi

kritériami technického riešenia sú požiadavky na sprístupnenie a užívanie stavieb pre osoby na invalidnom vozíku alebo pre osoby s ťažkým zmyslovým postihnutím. Navrhnuté riešenie však nesmie obmedziť pohyb v prostredí a užívanie stavieb ostatným skupinám populácie, preto navrhovanie stavieb bez bariér by malo byť navrhovaním univerzálnym.

Súčasťou nového stavebného zákona budú nové vyhlášky, pri príprave ktorých sa vychádza z odborných podkladov, ktoré spracovala STU – Fakulta architektúry, katedra architektonickej tvorby budov pre kultúru, zdravotníctvo, šport a voľný čas a Slovenská komora stavebných inžinierov, pričom sa zohľadnia podklady a pripomienky predložené v rámci pracovnej skupiny nominovanými zástupcami jednotlivých zväzov zdravotne postihnutých občanov:

- Vyhláška o všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia a o požiadavkách na bezbariérové využitie územia.

- Vyhláška, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o osobitných technických požiadavkách na užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

- Vyhlášky sú čiastočne rozpracované a bezprostredne budú nadväzovať na nový stavebný zákon. Návrhy vyhlášok MDVRR SR sú koncipované vo všeobecnosti a vzťahujú na všetky nové stavby a zmeny stavieb.

Opatrenie:

4.3.6. Systematicky zvyšovať prístupnosť dopravných prostriedkov a dopravnej infraštruktúry

T: každoročne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR zabezpečuje bezbariérovosť v programovom období 2014 - 2020 aj prostredníctvom Operačného programu Integrovaná infraštruktúra uplatňovaním horizontálneho princípu Rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii. Výsledky realizácie projektov Operačného programu Integrovaná infraštruktúra sú určené pre širokú verejnosť a majú nediskriminačný charakter. Pri implementácii projektov bude zabezpečené, aby stratégia rozvoja dopravnej infraštruktúry a podpora trvalo udržateľnej mobility boli v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí. Významná pozornosť bude venovaná projektovým aktivitám zameraným na obyvateľov s obmedzenou mobilitou a schopnosťou orientácie.

Ciele Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020 budú napĺňané aj prostredníctvom výstupov nasledujúcich projektov financovaných v rámci Operačného programu Doprava (programové obdobie 2007 - 2013 alebo prostredníctvom opcie v novom programovom období 2014 - 2020):

1. Projekt zabezpečenia prístupu osôb s obmedzenou mobilitou k službám osobnej železničnej dopravy,
2. Obnova vozového parku električiek v Bratislave,
3. Obnova vozového parku trolejbusov v Bratislave,
4. Obnova vozového parku električiek Košice,
5. Modernizácia električkových tratí v meste Košice,
6. Integrovaná koľajová doprava, Košice, nám. Maratónu mieru - Staničné námestie.

Prínosy uvedených projektov sú pravidelne monitorované prostredníctvom jednotlivých projektových manažérov, čím sú vytvorené podmienky na ich hodnotenie z pohľadu plnenia cieľov Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020.

Opatrenie:**4.3.7. Zabezpečiť prístup osobám so sluchovým postihnutím k číslu tiesňového volania 112.**

T: 2015

Spôsob plnenia:

MV SR začalo s realizáciou národného projektu vzdelávania pod názvom „Národný program vzdelávania pre Integrovaný záchranný systém vo väzbe na podporu človeka v tiesni a úlohy v oblasti bezpečnostného systému štátu“. V rámci uvedeného projektu sú aktivity pre účastníkov kurzov zamerané okrem iného aj na preškolenie a precvičenie príslušníkov záchranných zložiek na spôsob komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím, ktorým je poskytovaná pomoc v tiesni a počas mimoriadnej udalosti. Osobitne je venovaná pozornosť komunikácii medzi postihnutým a príjemcom volania v tiesni a spôsobu usmerňovania volajúceho, aby poskytol najvýhodnejšie informácie o vzniknutej udalosti, o rozsahu a následkoch na zdravie a životy osôb.

V súvislosti s poskytovaním zdravotníckych služieb je dôležitým cieľom umožniť ľuďom so zdravotným znevýhodnením dostupnosť k číslu tiesňového volania 112 a národným tiesňovým číslam v rovnakej kvalite, aká je zabezpečená ostatným užívateľom. Na základe podnetu Asociácie organizácií sluchovo postihnutých v Slovenskej republike (ďalej „AOSP“), sekcia krízového riadenia MV SR vstúpila do rokovania k problematike kontaktovania liniek tiesňových volaní, konkrétne čísla tiesňového volania 112. Za najperspektívnejšiu možnosť považujeme zostavenie databázy sluchovo postihnutých osôb aplikovanej do systému podpory riadenia a spracovania informácií. Telefóny týchto osôb by vysielali špecifický signál a mali by špecifický vyzváňací tón, pomocou ktorého by operátor linky tiesňového volania 112 vedel, že volajúca sluchovo postihnutá osoba je v tiesni a na základe lokalizácie (Geografický informačný systém) by vedel vyslať sily a prostriedky. Predstavitelia AOSP budú v nasledujúcom období pracovať na zostavení takejto databázy, čo je však úloha časovo náročná.

Sekcia krízového riadenia na webovom sídle MV SR uverejňuje všetky potrebné informácie na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb v rizikových situáciách, dostupné aj osobám so zdravotným postihnutím, ktoré obsahujú odporúčania ako sa správať v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Obyvatelia sa môžu dozvedieť potrebné informácie aj z časopisu REVUE pre civilnú ochranu obyvateľstva.

Opatrenie:**4.3.9. Podporiť rovnaké príležitosti participácie pre osoby so zdravotným postihnutím pri realizovaní bohoslužieb a náboženských aktivít**

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MK SR má vytvorené systematické nástroje a predpoklady v rámci štátneho rozpočtu kapitoly Kultúra aj prostredníctvom financovania miezd duchovných a odvodov do fondov poistenia (v zmysle zákona č. 218/1949 Sb. Zo dňa 14. Októbra 1949 o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom a tiež nariadenie vlády SR č. 299/2007 o úprave osobných požitkov poskytovaných duchovným cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov), ktorí presadzujú hodnoty tradičnej kultúry (ochrany zraniteľných skupín – dostupnosť náboženských obradov, starostlivosť o ľudí so zdravotným postihnutím, dlhodobo chorých, seniorov a pod.) prostredníctvom svojho pôsobenia na všetkých úrovniach

spoločnosti – národnej, regionálnej i lokálnej. Významnú úlohu pri tvorbe kultúry zraniteľných skupín plnia tiež: Slovenská katolícka charita (cca. 2 000 000Eur ročne), Diakonia Evanjelickej cirkvi Ausburgského vyznania (cca. 200 000 Eur ročne), Ústredie Diakonie Evanjelickej cirkvi Ausburgského vyznania (cca. 26 000 Eur ročne). Informácie o financovaní cirkví a náboženských spoločností a tiež charitatívnych náboženských organizácií sú zverejnené v Správe o hospodárení za rok 2013 na webovej stránke MK: www.culture.gov.sk

Opatrenie:

4.3.10.

Zabezpečiť prevenciu, identifikáciu a odstraňovanie bariér pre osoby so zdravotným postihnutím brániacich prístupnosti k informáciám, informačným systémom a službám, vrátane komunikácie s verejnou správou a službami poskytovanými verejnosťou

1. Systematicky rozširovať štandardizáciu na ďalšie oblasti informačno-komunikačných technológií v súlade s aktuálnym stavom pripravenosti medzinárodných štandardov v týchto oblastiach, zohľadňujúc najmä relevantnú legislatívu Európskej únie.

T: 31.12. 2015

Spôsob plnenia:

Opatrenie je zo strany MF SR splnené. Dňa 15.3. 2014 nadobudol platnosť výnos MF SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, ktorý úplne zharmonizoval slovenskú legislatívu so smernicami W3C WCAG 2.0 a zároveň podrobnejšie rozšíril požiadavky prístupnosti na oblasť používania a poskytovania súborov.

2. Systematicky presadzovať štandardy v oblasti prístupnosti informačno-komunikačných technológií pre subjekty, ktoré nie sú subjektmi verejnej správy, nepodliehajúce zákonu č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy, najmä vysoké školy a finančné inštitúcie, a to v súlade so štandardmi určenými pre informačné systémy verejnej správy.

T: 2015 a priebežne

Spôsob plnenia:

MF SR ako gestor tejto oblasti poskytuje priebežné poradenstvo ostatným gestorom, kde bolo začiatkom roku 2014 v spoluprácu s NCZI a MZ VSR pripravené rozšírenie najmä do oblasti zdravotníctva.

Vecne príslušný útvar MS SR Justičná akadémia SR rešpektuje vo všetkých svojich interných riadiacich aktoch príslušné ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Internetová stránka akadémie (www.ja-sr.sk) je pripravená a plne spôsobilá poskytnúť plnohodnotné informácie aj slabozrakým osobám, čo umožňuje osobitná funkcionálna internetovej stránky a jej nastavenia. MS SR nemá subjekt, na ktorý by sa vzťahovala táto povinnosť.

MV SR je správcom centrálnej ohlasovne, ktoré zverejňuje zoznam ohlasovní pripojených na centrálnu ohlasovňu na svojom webovom sídle a na ústrednom portáli verejnej správy. Na uvedených internetových stránkach zverejňuje MV SR aj vzory elektronických formulárov, ktoré je na tento účel potrebné vyplniť.

Dňa 19.6.2013 bol Národnou radou SR schválený návrh zákona zo 16.5.2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri

obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Uvedená novela dopĺňa do zákona § 10a (Centrálne ohlasovňa), ktorým zavádza „elektronické služby centrálnej ohlasovne“. Podľa jeho znenia bude môcť občan hlásiť pobyt a žiadať potvrdenie o pobyte prostredníctvom internetu, potvrdenie bude občanovi následne doručené poštou.

Zavedenie § 10a má pozitívny dopad zvlášť na osoby so zdravotným postihnutím, ktoré budú môcť uvedené právne úkony vykonať elektronicky, a teda bez toho, aby sa museli osobne dostaviť na príslušnú ohlasovňu.

Súčasnú webovú stránku MZVAEZ SR nespĺňa požiadavky definované výnosom MF SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy. V zmysle uvedeného realizuje MZVAEZ SR v rámci projektu OPIS financovaného zo štrukturálnych fondov EÚ novú webovú stránku, ktorá bude plne zohľadňovať aj požiadavky na prístup osôb so zdravotným postihnutím.

V rámci poskytovania konzulárnych služieb v zahraničí disponuje MZVAEZ SR mobilnou jednotkou na zber žiadostí o cestovné doklady, ktorá je využívaná v prípade imobilných žiadateľov o vydanie cestovných dokladov. V prípade osôb so zdravotným postihnutím pri cestách do zahraničia je možné požiadať o súčinnosť pracovníkov informačného centra, ktorí môžu pomôcť s vyplnením registračného formulára, prípadne poskytnúť iné relevantné informácie.

3. Zapracovať do programových manuálov operačných programov povinnosť zabezpečiť prístupnosť informačno-komunikačných technológií a zabezpečiť túto povinnosť aj v relevantných výzvach a žiadostiach o nenávratný finančný príspevok.

T: 2015

Spôsob plnenia:

MF SR považuje opatrenie za splnené. Programové dokumenty OP IS obsahujú povinnosť dodržiavať zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy, ako aj výnos o štandardoch pre ISVS. Špecificky je v rámci písomných vyzvaní/výziev v rámci Prioritnej osi 1 OPIS, ktorá je v gescii MF SR, definovaná povinnosť dodržiavať štandardy, ktoré zabezpečia prístupnosť webových stránok a aplikácií zdravotne postihnutým alebo inak hendikepovaným osobám v zmysle výnosu o štandardoch pre ISVS.

4.4.1. Odstrániť existujúce výkladové nejasnosti, ako aj problémy, ktoré sa vyskytujú v aplikačnej praxi, spružniť a zrýchliť súdne konania, odstrániť prietahy v konaniach o spôsobilosti na právne úkony

T: 2015

Spôsob plnenia:

MS SR je gestorom rekodifikácie civilného práva procesného. Vláda SR schválila dňa 5. júna 2013 Legislatívny zámer rekodifikácie civilného práva procesného uznesením č. 283. V zmysle bodu B. 1 tohto uznesenia rezort spravodlivosti predloží návrhy zákonov vypracovaných na základe schváleného legislatívneho zámeru na rokovanie vlády Slovenskej republiky do 30. septembra 2014. Odbor rekodifikácie občianskeho práva v spolupráci s Komisiou pre rekodifikáciu občianskeho súdneho poriadku v súčasnosti aktívne pracuje na príprave nových civilných kódexov, ktoré majú za cieľ zefektívniť a zrýchliť súdne konanie. Komisia postupne finalizuje práce na paragrafovom znení, medzi iným aj v konaní o spôsobilosti na právne úkony.

4.4.2. Pripraviť návrh nového Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou bude aj nová koncepcia spôsobilosti na právne úkony a možnosti jej obmedzenia, ako aj inštitúty opatrovníctva a poručníctva

T:2014

Spôsob plnenia:

MS SR uvádza, že úloha sa priebežne plní. Legislatívny zámer Občianskeho zákonníka schválila vláda SR uznesením vlády Slovenskej republiky č. 13 dňa 14. januára 2009. V súvislosti s problematikou spôsobilosti na právne úkony a možnosťami jej obmedzenia, ako aj inštitútmi opatrovníctva a poručníctva, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osôb so zdravotným postihnutím, si uvádzame, že Rekodifikačná komisia Občianskeho zákonníka pokračuje v príprave opatrení v súlade so schváleným Legislatívnym zámerom.

Opatrenie:

4.5.1 Podporiť realizáciu procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb.

T: 2015

Spôsob plnenia:

MPSVR SR opatrenie plní priebežne, tým že Národný projekt Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb sa postupne realizuje. V súčasnosti sa organizujú stretnutia pod odborným vedením metodického tímu expertov so zástupcami samosprávnych krajov a zapojených zariadení sociálnych služieb, ktorí po absolvovaní špecializovaných vzdelávacích kurzov dokážu individuálne pripraviť podmienky pre presťahovanie sa klientov do komunity a tiež samotných klientov na adaptabilné zvládnutie celého procesu.

Opatrenie:

4.5.2. Podporovať zachovanie zliav vo verejnej hromadnej doprave osôb so zdravotným postihnutím (železničná doprava)

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR uviedlo, že cestovné vo verejnej osobnej železničnej doprave ako aj sociálne zľavy sú regulované štátom, a to výnosmi Úradu pre reguláciu železničnej dopravy (Dopravný úrad), ktoré stanovujú maximálnu cenu cestovného vo vnútroštátnej osobnej železničnej doprave.

Pri poskytovaní sociálnych zliav, kam patria aj zľavy pre deti a zdravotne postihnutých občanov, vzniká Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ZSSK) strata, ktorú uhrádza štát.

Vo verejnej osobnej železničnej doprave vykonávanej v rámci Zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme sa v súčasnosti na celoštátnych a regionálnych tratiach priznávajú tieto zľavy regulovaného cestovného v 2. vozňovej triede osobného vlaku alebo rýchliku:

1) deti vo veku do 6 rokov	bezplatná preprava
2) deti vo veku od 6 do 15 rokov	50 % zľava
3) držiteľia preukazov ŤZP, ŤZP-S	50 % zľava
sprievodca ŤZP-S	bezplatne
- sprievodca ŤZP-S = vodiaci pes	bezplatne
preprava invalidného vozíka – detského kočíka	bezplatne

4) zľava za polovicu obyčajného cestovného v 2. vozňovej triede vlakov osobnej dopravy sa poskytuje rodičom alebo zákonným zástupcom na návštevu detí telesne, mentálne alebo zmyslovo postihnutých, chronicky chorých, umiestnených v školských zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb a v zdravotníckych zariadeniach na území SR a na návštevu detí v zariadeniach sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Opatrenie:

4.5.4. Rozvoj prepravnej služby na účely integrácie osôb so zdravotným postihnutím, vrátane detí so zdravotným postihnutím do komunity, za účelom prístupu ku všetkým druhom verejných služieb.

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Rozvoj prepravnej služby, resp. preprava osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR podporilo prostredníctvom dotácií (zákon o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR z 8. decembra 2010 č. 544/2010 Z. z), keď v roku 2014 poskytlo 17 subjektom dotáciu na účely kúpy osobného motorového vozidla pre potreby prepravnej služby a na účely kúpy osobného motorového vozidla pre zabezpečenie prepravy osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v zariadeniach sociálnych služieb, čo predstavuje nárast oproti roku 2013 o 7 subjektov, ktorým bola poskytnutá predmetná dotácia.

Opatrenie:

4.7.1. Sprístupniť obsah vzdelávania pre deti a žiakov s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia inovatívnymi alternatívnymi formami a metódami

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

Gestor opatrenia MŠVVaŠ SR uviedol, že z hlásení okresných úradov, odborov školstva vyplýva, že sú realizované:

- metodicko – supervízne stretnutia riaditeľov škôl a školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie, zástupcov škôl, školských zariadení, vedúcich metodických združení s cieľom odovzdávania si inšpirácií a príkladov úspešnej praxe. Zameriavajú sa najmä na skvalitňovanie výchovy a vzdelávania, na inovatívne postupy, metódy a pomôcky, ktoré sprístupnia obsah vzdelávania aj pre ťažko a viacnásobne postihnutých žiakov;
- digitalizácie učebných textov ďalej sa využívajú informačno-komunikačné technológie, ktoré sprístupňujú vzdelávanie zdravotne postihnutým žiakom prostredníctvom: interaktívnych tabúl, notebookov, Ipadov, didaktických hier v elektronickej podobe, interaktívne cvičenia, power-pointové prezentácie;
- / zriaďujú sa multimedialne učebne s využívaním digitálnych učebníc, testovacích PC programov TAP, interaktívnych programov ACTIVISPIRE, ALF, edukačných softvérov s pracovnými listami, čítacími lupami pre zrakovo postihnutých žiakov, špeciálne klávesnice pre telesne postihnutých žiakov;
- formy zážitkového vyučovania.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v rámci komplexnej multidisciplinárnej starostlivosti aktívne spolupracuje prostredníctvom odborných konzultácií a lektorských posudzovaní pri tvorbe učebníc pre žiakov so sluchovým postihnutím.

MŠVVaŠ SR a Štátny pedagogický ústav realizuje priebežnú celoročnú spoluprácu so Spojenou školou pre zrakovo postihnuté deti a žiakov v Levoči, Spojenou školou pre zrakovo postihnuté deti a žiakov v Bratislave a Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja

Hrebendu v Levoči pri zabezpečovaní učebníc a učebných textov v Braillovom písme + CD alebo DVD.

Štátny pedagogický ústav („ďalej len ŠPÚ“) vo svojej činnosti:

- zriadil Odbornú komisiu pre problematiku vyučovania posunkového jazyka v základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím, ktorá sa podieľa na komplexnom riešení problematiky vyučovania slovenského posunkového jazyka v základných školách, ktoré vzdelávajú žiakov so sluchovým postihnutím. Vypracovali obsah vzdelávania predmetu slovenský posunkový jazyk pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie, ktorý vyučujú primárne nepočujúci špeciálni pedagógovia, alebo počujúci špeciálni pedagógovia, ktorí ovládajú slovenský posunkový jazyk;
- vo svojej činnosti tvorí obsah vzdelávania nového voliteľného špecifického predmetu Augmentatívna a alternatívna komunikácia;
- realizuje inováciu Štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne, primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie.

Obsah vzdelávania a špecifiká výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením sú stanovené vo Vzdelávacích programoch pre žiakov so zdravotným znevýhodnením:

Vzdelávací program pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov s telesným postihnutím

Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Vzdelávací program pre deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Vzdelávací program pre deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených

Vzdelávací program pre deti a žiakov hluchoslepých

Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia

Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania

Opatrenie:

4.7.2. Novelizovať zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR pracuje na novele zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Opatrenie:

4.7.3. Zabezpečiť väčšiu mieru individualizovanej podpory pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v rámci všeobecného systému vzdelávania

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR vyčlenilo pre rok 2014 na asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním (ďalej len „AU“) nenormatívne finančné prostriedky v sume 5 740 800 € (736 AU).

Ministerstvo financií SR od 1. septembra 2014 do 31. 12. 2014 (4 mesiace) zvyšuje rozpočet na dofinancovanie AU v sume 2 000 000 € (769,23 AU).

Ďalej na webových sídlach jednotlivých okresných úradov sa zverejňujú ponuky na pracovné príležitosti zamestnávania pedagogických asistentov, školských psychológov a školských špeciálnych pedagógov a liečebných pedagógov v školách a školských zariadeniach.

Opatrenie:**4.7.4. Podporiť rozvíjanie služieb špeciálnych pedagógov, zdrojové centrá a celoživotné vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím. Podporovať celoživotné vzdelávanie a osobitne vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím**

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR uviedlo, že pod odbornou garanciou ŠPÚ sa uskutočňuje:

- Experimentálne overovanie nových učebných odborov, ktoré vyplývajú z potreby trhu práce: 2983G00 gastronomické služby pre OU a Stavebná výroba - stavebné práce pre OU
- Experimentálne overovanie vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou v SOŠ a gymnáziu pre žiakov so sluchovým postihnutím, Kremnica.

Dňa 1.11.2012 vstúpil do platnosti Zákon č. 315/2012 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v jeho aktuálnom znení priamo neupravuje vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím, ale nebráni možnostiam účasti týchto osôb na ďalšom vzdelávaní.

Z dôvodu potreby zmeny legislatívneho a vecného znenia tohto zákona zriadilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR expertnú pracovnú skupinu. O legislatívnych návrhoch a zmenách bude pracovná skupina rozhodovať v prvom polroku 2015.

Z hlásení okresných úradov, odborov školstva ďalej uvádzame:

- centrá špeciálneho pedagogického poradenstva sa zapojili do projektu VUDPaP „Inovácia poradenských metód pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami pri zvyšovaní ich zamestnanosti“;
- bol zavedený nový učebný odbor pre imobilné deti s kombinovaným postihnutím - ľudovomelecká výroba (OUI Snina),
- rozšírenie odborných predmetov v praktickej škole: pomocné práce v kuchyni, remeselné práce, pomocné práce v záhradníctve a aranžovanie (SŠ, Pod papierňou, Bardejov).
- školy a školské zariadenia inovovali školské vzdelávacie programy so zameraním pre trh práce (OUI, Šrobárova, Poprad, SŠI, Partizánska, Svidník).

Opatrenie:**4.7.5. Podporiť terénnych špeciálnych pedagógov a zdrojové centrá špeciálno-pedagogického poradenstva poskytujúcich podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v školách bežného typu**

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR v roku 2014 vyčlenilo finančné prostriedky na realizáciu rozvojového projektu: „PSYCHOLOGICKÉ A ŠPECIÁLNO-PEDAGOGICKÉ PORADENSTVO“, zameraného na rozvoj psychologického a špeciálnopedagogického poradenstva.

Oblasťou podpory v roku 2014 bolo metodické usmerňovanie činností školských psychologov, školských špeciálnych pedagógov, výchovných poradcov, liečebných pedagógov a sociálnych pedagógov v školách a školských zariadeniach, vrátane materiálno-technického vybavenia, kariérneho a výchovného poradenstva, skvalitnenie zabezpečovania ranej (včasnej) starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, organizovanie školiacich pracovných stretnutí, zameraných na odovzdanie odborných informácií a poznatkov pre prax a organizovanie diskusných fór, okrúhlych stolov so zameraním na podporu osvetu o činnosti centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, centra špeciálno-pedagogického poradenstva a skvalitnenia prechodu detí z materskej školy do základnej školy.

Komisia pre výber, hodnotenie a finančnú podporu rozvojových projektov „Psychologické a špeciálnopedagogické poradenstvo“ na rok 2014 navrhla na schválenie ministromi školstva, vedy, výskumu a športu SR podporiť 23 projektov s celkovou požiadavkou 63 578 €.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie realizuje Národný projekt „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“.

Cieľovou skupinou národného projektu sú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, psychológovia, špeciálni pedagógovia, výchovní poradcovia pracujúci v základných školách a v zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, vybraní rodičia a zamestnanci verejnej a štátnej správy.

Cieľom národného projektu má byť zvyšovanie vzdelanostnej úrovne žiakov ZŠ so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zefektívnením systému výchovného poradenstva a prevencie v záujme uľahčenia sociálnej integrácie týchto žiakov aj prostredníctvom zvyšovania pravdepodobnosti ich úspešného uplatnenia sa na trhu práce.

Ďalej v spolupráci s Nadáciou PONTIS sa VÚDPaP podieľa na odbornom gestorovaní Projektu Mobilný pedagóg pre rodiny s deťmi so sluchovým postihnutím vo veku od 0-6 rokov, ktorý zabezpečuje ranú intervenciu priamo v rodinách v rámci celej SR. A v spolupráci s CŠPP pre SP v Bratislave a SCŠPP pre SP v Nitre sa pracovníci VÚDPaP podieľajú na diseminácii najnovších vedecko-výskumných poznatkov z oblasti ranej intervencie a integrovaného vzdelávania pre deti a žiakov so SP do poradenskej praxe.

Štátny pedagogický ústav realizuje Projekt optimalizácie činnosti centier špeciálnopedagogického poradenstva. Cieľom projektu je uskutočniť analýzu činnosti odborných zamestnancov a vypracovať odporúčania pre prax na skvalitnenie práce centier špeciálnopedagogického poradenstva pre žiakov so zdravotným znevýhodnením v inkluzívnom vzdelávaní.

Opatrenie:

4.7.6. Zabezpečiť poskytovanie podporných služieb centrami špeciálno-pedagogického poradenstva aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia

MŠVVaŠ SR v tejto oblasti pracuje na novele zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Opatrenie:

4.7.8. Systematicky podporovať sieťovanie a vzdelávanie univerzitných koordinátorov pre študentov so špeciálnymi potrebami

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Dňa 20. 5. 2014 sa uskutočnil seminár pre koordinátorov vysokých škôl, ktorý bol zameraný na riešenie problematiky štúdia študentov so špecifickými potrebami. V súčasnosti sa zároveň pripravuje metodické usmernenie pre koordinátorov vysokých škôl, týkajúce sa vytvárania podmienok pre študentov so špecifickými potrebami pri štúdiu. Okrem toho pripravila Technická univerzita v Košiciach a Univerzita Komenského v Bratislave vzdelávacie aktivity pre koordinátorov vysokých škôl, ktoré by mali prebiehať v priebehu roka 2014 – 2015.

Opatrenie:

4.8.2. Zabezpečovať dispenzárnu starostlivosť a liečebnú starostlivosť vojnovým veteránom po návrate z výkonu štátnej služby mimo územia SR

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MO SR uviedlo, že v roku 2013 bola zabezpečovaná zdravotná starostlivosť v súvislosti s plnením štátnej služby mimo územia Slovenskej republiky pre 2787 a v prvom polroku 2014 pre 1072 profesionálnych vojakov.

Opatrenie:

4.8.3. Zabezpečovať kúpeľnú starostlivosť vojnovým veteránom

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MO SR priebežne zabezpečuje a plnení opatrenie. Napríklad v roku 2013 bola poskytnutá kúpeľná liečba 63 vojnovým veteránom v súlade so zákonom č. 463/2003 Z. z. o vojnových veteránoch a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na rok 2014 sú plánované finančné prostriedky na úhradu kúpeľnej starostlivosti pre 81 vojnových veteránov. V prvom polroku 2014 bola kúpeľná starostlivosť poskytnutá 7 vojnovým veteránom.

Opatrenie:

4.8.4. Program prevencie zdravotného postihnutia v dôsledku oneskoreného psychomotorického vývoja a podpora preventívnej práce detí s vrodeným zdravotným postihnutím

T: 2014 – 2017

V zmysle tohto opatrenia v rámci rezortu školstva do júla 2014 nie sú v danej oblasti vykázané žiadne činnosti.

Opatrenie:

4.9.1. Zabezpečiť poskytovanie habilitačných a rehabilitačných služieb

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MPSVR SR uviedlo, že dňa 28.11.2013 bola Národnou radou SR schválená novela zákona o sociálnych službách, ktorá nadobudla účinnosť 1.1.2014. Keďže prioritou vlády SR je vytvoriť v sociálnych službách také podmienky, ktoré umožnia občanom zotrvať čo najdlhšie v ich prirodzenom prostredí a poskytovať komunitne orientované sociálne služby v súlade s princípmi deinštitucionalizácie a so záväzkami SR prijatými v medzinárodných dokumentoch, viaceré zmeny v novele sa zamerali na dosiahnutie týchto cieľov a to aj zavedením nových druhov sociálnych služieb, ako napríklad včasná intervencia pre deti so zdravotným postihnutím a podpora samostatného bývania, v rámci ktorých je možné naplňať ciele predmetného opatrenia a to udržanie si individuálnej schopnosti pre samostatnosť a zapojenie sa do všetkých oblastí života.

Zo stanoviska MŠVVaŠ SR vyplýva, že vydanie publikácie, ktorá je určená učiteľom, špeciálnym pedagógom, logopédom v školách a školských zariadeniach a rodičom detí s ťažkým narušením komunikačnej schopnosti. Augmentatívna a alternatívna komunikácia v špeciálnej základnej škole - obsahom publikácie sú základné informácie o AAK a niektoré skúsenosti s jej používaním v škole.

Autorky: PaedDr. Alena Štiňová, PhD., Mgr. Martina Kukumbergová, PaedDr. Anna Vozárová, Tatiana Jánošková

Lektorovala: PhDr. Dana Buntová, PhD.

Vydal Štátny pedagogický ústav v Bratislave

Prvé vydanie, 2014

ISBN 978-80-8118-116-0

EAN 9788081181160

Publikácia je kompletná a pripravená do tlače. Na vydanie uvedenej publikácie prebieha verejné obstarávanie. Predpokladaný termín vydania je rok 2014.

Opatrenie:

4.10.1. Podporiť zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a sprostredkovať zamestnávanie, odborné poradenské služby poskytované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, resp. inými špecializovanými inštitúciami

T: 2014

Spôsob plnenia:

MPSVR SR uviedlo, že zákonom č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určený 3,2 % podiel zamestnancov so zdravotným postihnutím bol v roku 2013 MO SR splnený na 105,6%. Možno očakávať, že zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím bude mať aj v roku 2014 obdobnú úroveň.

V súlade so zákonom č. 5/2004 Z.z. je priebežné plnenie úlohy zabezpečené informačno-poradenskými službami a odbornými poradenskými službami poskytovaných úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny.

Opatrenie:

4.10.2. Podporiť rozvoj kariérneho poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVŠ SR uviedlo, že kariérne poradenstvo pre žiakov so zdravotným postihnutím sa v rezorte školstva zabezpečuje prostredníctvom centier špeciálnopedagogického poradenstva

(ďalej len „CŠPP“) a centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CŠPP“) a v školách prostredníctvom výchovných poradcov.

Výskumný ústav detskej psychológie v rámci Národného projektu „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“, ktorý aktuálne rieši VÚDPaP, boli pre jednotlivé zdravotné postihnutia vypracované Metodicko - informačné materiály týkajúce sa profesionálnej orientácie a kariérneho poradenstva určené pre rodičov a žiakov a pre odborných zamestnancov CPPPaP a CŠPP.

V Detskom centre VÚDPaP sa pravidelne zúčastňujú štáží, prednášok a praxe študenti z pedagogických fakúlt, filozofickej ako aj z fakulty sociálnej práce, kde si osvojujú odborné poznatky z oblasti poskytovania poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím v oblasti voľby povolania a prípravy na povolanie.

Opatrenie:

4.10.3. Kontrolovať úroveň ochrany zdravia na pracoviskách, kde sú zamestnané osoby so zdravotným postihnutím.

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

MZ SR vo svojom stanovisku uvádza, že chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská v zmysle § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, v ktorých pracuje najmenej 50 % občanov so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu a v ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôbované zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Za zriadenie chráneného pracoviska sa považuje aj zriadenie jednotlivého pracovného miesta, ktoré právnická osoba alebo fyzická osoba vytvorila alebo prispôbila zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím. Postavenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska priznáva príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe kladného posudku orgánu verejného zdravotníctva. Chránená dielňa a chránené pracovisko sú určené predovšetkým na pracovné uplatnenie občanov so zdravotným postihnutím, ktorým zamestnávateľ nemôže poskytnúť vhodné zamestnanie na iných pracoviskách. V chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku môžu pracovať aj občania, ktorým sa poskytuje získanie odborných zručností alebo príprava na pracovné uplatnenie, a zamestnanci, ktorí pre ohrozenie zdravia nie sú dočasne spôsobilí vykonávať doterajšie zamestnanie, ak pre nich zamestnávateľ nemá iné vhodné zamestnanie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike v r. 2013 plnili v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR úlohu „Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách“. Cieľom úlohy bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonať kontrolu pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk podľa metodického usmernenia Úradu verejného zdravotníctva SR na výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách s použitím kontrolných listov informovanosti zamestnancov, doplnenú o údaje o zamestnancoch na chránených pracoviskách z hľadiska ich zdravotných obmedzení a uplatnenie potrebných úprav pracovných podmienok a pri zistení nedostatkov nariadiť opatrenia. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na dodržiavanie požiadaviek nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko vo vzťahu k zdravotnému obmedzeniu zamestnancov so zdravotným postihnutím a na dodržiavanie pracovných podmienok a pracovného režimu určených rozhodnutím orgánu

verejného zdravotníctva o uvedení priestorov pracoviska do prevádzky. Ďalej sa zameriaval na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov so zdravotným postihnutím na pracoviskách v súvislosti s osobitným režimom práce (skrátенý pracovný čas, nočná práca, práca na zmeny) a na zabezpečovanie zdravotného dohľadu na chránených pracoviskách vrátane lekárskejších preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci.

V r. 2013 bolo v chránených dielňach a na chránených pracoviskách vykonaných 360 kontrol u zamestnávateľov a boli preverené pracovné podmienky u 1 271 zamestnancov. Zamestnanci chránených dielní a chránených pracovísk vykonávali jednoduché manuálne činnosti bez fyzickej záťaže a priamej expozície rizikovým faktorom pracovného prostredia, najmä práce výrobného charakteru (napr. montážne práce, viazanie kníh, výroba suvenírov, darčkových a reklamných premetov), práce v oblasti služieb (napr. masérske služby, kadernícke služby, šitie odevov) a administratívne práce. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že zamestnávatelia chránených dielní a chránených pracovísk prispôbovali pracovné podmienky charakteru zdravotného postihnutia zamestnancov. Pre zamestnancov zabezpečovali na pracoviskách podmienky v súlade s ergonomickými, fyziologickými a psychologickými požiadavkami práce – vytvorili vhodné pracovné podmienky zodpovedajúce ich zdravotnému stavu (napr. bezbariérový prístup na pracovisko, zriadili oddychové miestnosti, zabezpečili vhodné ergonomické sedadlá, zabezpečili vyhovujúce zariadenia na osobnú hygienu) a dodržiavali osobitný režim práce (napr. skrátенý pracovný čas, individuálne tempo práce, individuálne prestávky počas práce). Pred zaradením na výkon pracovnej činnosti bola u zamestnancov v rámci lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci posúdená zdravotná spôsobilosť na výkon ich konkrétnej činnosti. Na overenie úrovne informovanosti o faktoroch pracovného prostredia zamestnanci vyplnili kontrolné listy. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR na základe zistených nedostatkov v zmysle platnej legislatívy uložili opatrenia šiestim zamestnávateľom v 4 krajoch (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Žilinský kraj). Regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR budú aj nasledujúcom období zameriavať štátny zdravotný dozor na úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách. V roku 2013 bolo v Slovenskej republike zamestnaných 1271 zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou.

Opatrenie:

4.10.4. Implementovať novelizované nástroje podpory a pomoci určené pre osoby so zdravotným postihnutím, osobitne s dôrazom na zamestnávanie na otvorenom trhu práce.

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MPSVR SR realizuje opatrenie prostredníctvom uplatňovania inovovaného (novelizovaného) právneho rámca upravujúceho oblasť podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v rámci aktívnych opatrení na trhu práce prostredníctvom zákona o službách zamestnanosti s účinnosťou od 1. mája 2013.

Opatrenie:

4.10.6. Zavádzať v rámci školskej prípravy žiakov a študentov so zdravotným postihnutím inovatívne podporné programy a opatrenia zamerané na požiadavky budúceho sveta práce (osobitne formou praxe a tréningov realizovaných predovšetkým na otvorenom trhu práce), s cieľom zvýšiť ich celkovú zamestnateľnosť

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVŠ SR v roku 2014 prostredníctvom Štátneho pedagogického ústavu realizuje inováciu Štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne, primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie. Obsah vzdelávania a špecifiká výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením sú stanovené vo Vzdelávacích programoch pre žiakov so zdravotným znevýhodnením:

Vzdelávací program pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím

Vzdelávací program pre deti a žiakov s telesným postihnutím

Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Vzdelávací program pre deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Vzdelávací program pre deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených

Vzdelávací program pre deti a žiakov hluchoslepých

Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia

Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania

Z hlásení okresných úradov, odborov školstva ďalej uvádzame:

- školy realizovali vzdelávacie aktivity v rámci NP VÚDPaPu (pozri opatrenie 4.10.2) pre žiakov i pedagogických zamestnancov,
- prebehla inovácia školských vzdelávacích programov so zameraním pre trh práce (OUI Šrobárova - Poprad, SŠI Partizánska - Svidník)
- bolo založené občianske združenie NIE SME SAMI, ktorého činnosť a aktivity sú zamerané na pomoc ľuďom so ZP v rámci celoživotného vzdelávania (SŠ, Matice slovenskej, Prešov),
- školy umožnili žiakom, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku v 8. ročníku, doplniť si primárny stupeň vzdelávania absolvovaním 9. ročníka,
- rozšírenie odborných predmetov v praktickej škole: pomocné práce v kuchyni, remeselné práce, pomocné práce v záhradníctve a aranžovanie (SŠ Pod papierňou - Bardejov),
- prostredníctvom aktivít výchovných poradcov školy rozvíjali pozitívne myslenie žiakov zamerané na potrebu ďalšieho vzdelávania.

Opatrenie:**4.10.7. Vytvoriť a zaviesť špecifické programy podpory z prechodu zo škôl na trh práce osôb so zdravotným postihnutím**

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVŠ SR z hlásení okresných úradov, odborov školstva uviedlo aktivity škôl, ktoré boli realizované v priebehu roka:

- v rámci spolupráce školy a zamestnávateľov žiaci využívali možnosť overovania si inovovaných programov s expertmi z praxe (OUI Šrobárova, Poprad);
- školy pri profesionálnej orientácii realizovali besedy s odbornými lekármi (diabetológ, dietológ, gastroenterológ, psychológ) so zameraním na výber strednej školy a ďalšie uplatnenie sa žiakov na trhu práce vzhľadom k ich zdravotným postihnutiam (ZŠ s MŠ pri zdravotníckom zariadení Bardejovské Kúpele);

- realizácia dní otvorených dverí, s cieľom umožniť žiakom zorientovať sa v možnostiach ich profesijnej orientácii.

MPSVR SR uviedlo, že v nadväznosti na prijatú úlohu v národnom programe bola do OP LZ, IP 2.1 – Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komúní, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí, Špecifický cieľ 2.1.1 - Zavedením záruky pre mladých ľudí, ktorí tvoria NEET, zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí na trhu práce navrhnutá medzi príklady aktivít aktivita „- špecifické programy na podporu absolventov škôl so zdravotným postihnutím pri hľadaní prvého zamestnania“. Návrh OP LZ bol schválený uznesením vlády SR č. 229/2014 zo 14.5.2014. V tejto súvislosti podotýkame, že návrh OP LZ je v tomto čase predmetom rokovaní SR s EK. Prvé formálne rokovanie sa uskutoční 19.9.2014.

Opatrenie:

4.11.1. Vykonávať poradenskú a metodickú činnosť pri zriaďovaní mimovládnych neziskových organizácií zvlášť občianskych združení, nadácií, organizácií s medzinárodným prvkom ako i neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, neinvestičných fondov, združení obcí, záujmových združení právnických osôb a spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MV SR uviedlo, že odbor všeobecnej vnútornej správy sekcie verejnej správy vykonáva poradenskú a metodickú činnosť pri zriaďovaní mimovládnych organizácií, zvlášť pri občianskych združeníach, nadáciách a organizáciách s medzinárodným prvkom. Pri uvedených troch právnych formách je ministerstvo vnútra orgánom príslušným na registráciu danej právnej formy.

Pri právnych formách neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby, neinvestičnom fonde, záujmovom združení právnických osôb, združení obcí a spoločenstve vlastníkov bytov a nebytových priestorov, pri ktorých sú registrovanými orgánmi okresné úrady v sídle kraja ministerstvo vnútra usmerňuje príslušné okresné úrady pri výkone ich agendy.

Opatrenie:

4.11.2. Zabezpečiť, aby volebné postupy, zariadenia, priestory a materiály, vrátane elektronických volieb, boli vhodné, prístupné a ľahko zrozumiteľné a použiteľné osobami so zdravotným postihnutím

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MV SR vo svojom stanovisku uviedlo, že platná legislatíva na úseku volieb, referenda a politických strán vytvára vhodné podmienky pre uplatnenie volebného práva, najmä práva voliť osobám so zdravotným postihnutím. Právna úprava pripúšťa možnosť asistencie pri hlasovaní u osôb, ktoré nemôžu sami upraviť hlasovací lístok alebo vložiť obálku do volebnej schránky pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôžu čítať alebo písať. Osobitne sa upravuje osobám so zdravotným postihnutím aj možnosť hlasovať mimo volebnej miestnosti - v domácnosti, v zdravotníckych zariadeniach alebo v zariadeniach sociálnych služieb. Volič, u ktorého sú dané zákonné predpoklady (zdravotné postihnutie), môže bez časového

obmedzenia, teda aj v samotný deň volieb požiadať volebnú komisiu, aby mu umožnila voliť do prenosnej schránky.

Pri voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky a pri voľbách do Európskeho parlamentu zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky pre osoby zrakovo postihnuté osobitné zoznamy kandidátov a zvukové nosiče takýchto kandidátov.

Nová právna úprava na úseku volieb - zákon o podmienkach výkonu volebného práva, schválený Národnou radou Slovenskej republiky 29. mája 2014 zachováva inštitút asistencie pri hlasovaní osobám zo zdravotným postihnutím aj inštitút prenosnej volebnej schránky. Najviac zaväzuje starostov obcí, aby pri určovaní volebnej miestnosti postupovali tak, aby mali do nej čo najľahší prístup aj zdravotne postihnutí voliči. Uvedeným opatrením sa odstráni tzv. poschodový problém, keď starostovia obcí určovali volebné miestnosti na vyššie poschodia, čo sťažovalo účasť na voľbách najmä osobám so zdravotným postihnutím.

Problematika súvisiaca so sprístupňovaním webových sídiel politických strán a politických hnutí je riešená v zákone o volebnej kampani, ktorý Národná rada Slovenskej republiky prijala 29. mája 2014. V zákone sa ustanovujú náležitosti dokumentov predkladaných politickými stranami a politickými hnutiami o nákladoch na volebnú kampaň a povinnosť zverejniť ich na webovom sídle politickej strany a politického hnutia. Určuje sa aj okruh nezávislých kandidátov, ktorí zverejňujú na svojom webovom sídle správu o prostriedkoch, ktoré vynaložili na volebnú kampaň. Zviditeľnenie príjmov a výdavkov vynaložených na kampaň má podať voličovi obraz a informáciu o tom, kto, aký okruh subjektov, akého spektra podporuje daný kandidujúci subjekt. Umožní tým voličovi dozvedieť sa nielen ciele, ktoré prezentuje kandidujúca politická strana alebo nezávislý kandidát, ktoré hodlá vykonať, ak dostane volený mandát, ale aj to, akým politickým smerom je kandidujúci subjekt orientovaný. V konkrétnych ustanoveniach zákon reaguje na odporúčania Skupiny štátov proti korupcii (GRECO), ktoré žiadalo prijať opatrenia na zvýšenie transparentnosti príjmov a výdavkov politických strán a politických hnutí v súvislosti s volebnou kampaňou a opatrenia na zvýšenie transparentnosti prostriedkov vynaložených na volebnú kampaň kandidátmi na miestnej a regionálnej úrovni.

Opatrenie:

4.11.3. Zaviest' mechanizmus systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktoré vystupujú ako partneri vlády a iných organizácií pri tvorbe relevantných politik

T: 2016

Spôsob plnenia:

MZVAEZ SR podľa zákona č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MZVAEZ SR a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/20001 o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov poskytuje dotácie na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkých formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, homofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

Opatrenie:

4.11.4. Dôsledne konzultovať s reprezentatívnymi organizáciami osôb so zdravotným postihnutím pri vytváraní a uplatňovaní zákonodarstva a politiky zameraných na vykonávanie Dohovoru a pri rozhodovaní o otázkach týkajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím a vytvárať podmienky pre kvalifikovanú účasť organizácií osôb so zdravotným postihnutím na tomto procese

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MDVRR SR plnilo uvedené opatrenie napr. tým, že na príprave zákona č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov spolupracovalo v dotknutých otázkach s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny a s Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR, keďže ministerstvo chcelo v tomto prípade v plnej miere zohľadniť záujmy a potreby osôb so zdravotným postihnutím.

MF SR presadzuje princípy zahrnutia osôb so zdravotným postihnutím aj do novely zákona o slobodnom prístupe k informáciám a dotknuté organizácie (najmä Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska) sa priamo zúčastňuje na tvorbe štandardov pre informačné systémy verejnej správy.

MS SR uvádza, že rekodifikačná komisia Občianskeho zákonníka, ako aj Komisia pre rekodifikáciu Občianskeho súdneho poriadku má dostatočne odborne a kvalifikovane vybavený okruh členov, ktorý dôsledne zvažuje podobu budúcich procesných kódexov, a teda na svoje stretnutia neprizýva externých členov. Rekodifikačná komisia pre Občiansky súdny poriadok zároveň aktívne spolupracuje s mimovládnu organizáciou – Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, nakoľko sa prostredníctvom zamestnancov odboru rekodifikácie občianskeho práva aktívne zúčastňuje jej „tzv. okrúhlych stolov“, naposledy zo dňa 20. februára a následne dňa 22. apríla, na ktorom zúčastneným subjektom predstavila návrh paragrafového znenia úpravy konania o spôsobilosti na právne úkony, ako ich aj vyzvala na doručenie prípadných pripomienok.

MŠVVŠ SR v súčasnosti nepracuje na všeobecne záväzných právnych predpisoch v štádiu potrebnom na komunikáciu s reprezentatívnymi organizáciami osôb so zdravotným postihnutím.

MV SR uviedlo, že za plnenie uvedenej úlohy je zodpovedná generálna riaditeľka kancelárie ministra vnútra SR, pod ktorú patrí tvorba právnych predpisov v rámci MV SR. V prípade predloženia zásadných pripomienok zo strany reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorých predkladateľom je MV SR, sú ich zástupcovia pozývaní na rozporové konania.

MZVAEZ SR uviedlo, že v rámci prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR sa pod gesciou MPSVR SR/ Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím uskutočnilo odborné podujatie venované právam osôb so zdravotným postihnutím. Východiskový materiál, ktorý bol pripravovaný v zmysle participatívneho dialógu, schválil Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím.

MZ SR vynakladá maximálne úsilie na kladné vyriešenie každej jednej prijatej žiadosti, pretože si uvedomuje jej dôležitosť. Občania so zdravotným postihnutím ako aj ich reprezentatívne organizácie zasielajú MZ SR svoje podnety, stanoviská, výzvy. MZ SR je tiež otvorené a víta každú iniciatívu, ktorá môže pomôcť zlepšiť život osôb so zdravotným postihnutím. MZ SR diskutuje o požiadavkách a problémoch hendikepovaných občanov aj v rámci rôznych pracovných stretnutí.

MŽP SR v súčasnosti nepripravuje ani neplánuje legislatívne návrhy alebo zmeny v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím.

Opatrenie:

4.12.1. Vytvárať podmienky na zviditeľňovanie a prezentáciu špecifickej kultúry osôb so zdravotným postihnutím

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Dotačný systém MK SR upravuje zákon NR SR č. 434 z 26 októbra 2010o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Zákon upravuje účel, rozsah, spôsob a podmienky poskytovania dotácií v pôsobnosti MK SR. MK SR môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu aj na nasledujúci účel: v bode f) – kultúrna aktivita zdravotne postihnutých alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva. Na základe predmetného zákona bol zadefinovaný aj dotačný program na podporu sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúrnych mechanizmov – Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva. Program je rozdelený na podprogramy na podporu: 1. živej hudby, 2. periodickej tlače, 3. neperiodickej tlače. V roku 2013 pribudol podprogram – neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím.

Odborná komisia MK SR pre dotačný program Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva v roku 2014 posúdila 200 projektov, z toho 151 projektov v rámci živej kultúry, 8 projektov v periodickej tlači, 19 projektov v neperiodickej tlači, 22 projektov pre neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím a pripravila pre pána ministra odporúčania na podporu projektov v podprograme 6.1 živá kultúra (297 000 Eur), 6 projektov v podprograme 6.2 periodická tlač (24 300 Eur), 8 projektov v podprograme 6.3 neperiodická tlač (23 500 Eur) a 9 projektov v podprograme 6.4 neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím (30 500 Eur).na predmetný dotačný program bolo v roku 2014 celkom vyčlenených 375 300 Eur.

Na kultúru osôb so zdravotným postihnutím bola podľa jednotlivých typov zdravotného postihnutia vyčlenená nasledovný suma/počet projektov: ľudia so zdravotným postihnutím (8projektov v celkovej výške 42 000 Eur) ľudia so sluchovým postihnutím (14 projektov v celkovej výške 46 500 Eur), ľudia s mentálnym postihnutím (11 projektov v celkovej výške 37 300 Eur), ľudia s telesným postihnutím (4 projekty v celkovej výške 14 500 Eur)ľudia s psychickými ochoreniami (4 projekty v celkovej výške 11 500 Eur), ľudia so zdravotným postihnutím – viacero typov postihnutia a inkluzívne aktivity s inými cieľovými skupinami napr. seniori a marginalizovanými deťmi a pod. (34 projektov v celkovej výške 94 700 Eur) MK SR na jeseň roku 2014 vyhlási v zmysle zákona o dotáciách výzvy na rok 2015 (www.culture.gov.sk – Dotácie 2015).

Opatrenie:

4.12.2. Zvyšovať dostupnosť kníh a časopisov materiálov z oblasti kultúry pre osoby so zrakovým postihnutím prostredníctvom aktivít Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Jedným z najvýznamnejších partnerov v oblasti plnenia Dohovoru je Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Jedinečné postavenie knižnice v knižnično-

informačnom systéme Slovenskej republiky umocňuje skutočnosť, že neexistuje žiaden komerčný trh, ktorý by poslanie SKN suploval. SKN sa počas svojho 65-ročného pôsobenia vyprofilovala na dominantnú národnú kultúrnu a informačnú inštitúciu, ktorá poskytuje nielen klasické knižničné služby, ale predstavuje dôležitú informačnú základňu elektronických informačných zdrojov pre zdravotne postihnutých na Slovensku. V Braillovom písme tlačia krásnu a odbornú literatúru, periodiká, hudobniny, letáky, kalendáre, učebnice pre základné školy, jazykové učebnice, volebné materiály a pod. Túto tlač zabezpečujú na moderných veľkokapacitných tlačiarňach. Do zvukovej formy spracovávajú knižné tituly z bežnej vydavateľskej produkcie, časopisy a odbornú literatúru. Nahrávanie týchto dokumentov zabezpečujú v dvoch plne digitalizovaných zvukových štúdiách, ktoré sú vybavené najmodernejšou nahrávacou technikou. Ročná produkcia kníh v Braillovom písme je približne 110 titulov, vrátane učebníc. Pri zvukových knihách sa ročná produkcia pohybuje okolo 150 titulov. Reliéfna grafika je zameraná na ilustrácie kníh a učebníc pre predškolský a školský vek, ako aj na výrobu samostatných obrazových publikácií, napr. nástenných kalendárov a pohľadníc. Vydávajú 18 druhov časopisov, ktoré sú obsahovo prispôbené rozličnému spektru a záujmom čitateľov. Významnou oblasťou činnosti knižnice je poskytovanie knižnično-informačných služieb. Knižničný fond obsahuje 5500 titulov zvukových kníh a 2300 titulov kníh v Braillovom písme. Evidujú približne 2000 čitateľov zo Slovenska, ale aj zo zahraničia, ktorí si môžu vypožičiavať dokumenty osobne v knižnici formou zásielkovej služby alebo on-line prostredníctvom digitálnej knižnice. Vypožičiavanie dokumentov je bezplatné. V rámci Slovenska je zriadených 30 oddelení pre zdravotne postihnutých vo verejných knižniciach, ktorým poskytujú zvukové knihy formou putovných súborov. Od roku 2006 je čitateľom sprístupnená digitálna knižnica, ktorá umožňuje priame počúvanie zvukových kníh a časopisov z webovej stránky (3 800 titulov). Pozitívne zviditeľňovať knižnicu ako kultúrnu a vzdelávaciu inštitúciu nielen medzi čitateľmi, ale aj širokou verejnosťou sa snažia organizovaním rozličných kultúrno-vzdelávacích podujatí (prednášky, semináre, súťaže, tvorivé dielne atď.). Manažment knižnice sa aj v roku 2013 usiloval o aktivity v oblasti medializácie s cieľom zvýšenia povedomia a významu organizácie pre vidiacu verejnosť, vzhľadom k tomu, že poslanie a úlohy špeciálnej knižnice pre nevidiacich sú intaktnou populáciou často nedocenené. Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči permanentne spolupracuje so Slovenským filmovým ústavom, ktorý sprostredkúva filmové diela na sprístupnenie vo formátoch dostupných nevidiacim ľuďom. Organizácia tiež významnou mierou prispieva tiež k implementácii článku 30 dohovoru – odsek 3 - realizuje umelecké diela vo formátoch dostupných nevidiacim v zmysle ustanovenia § 29 autorského zákona týkajúce sa použitia diela pre potreby ľudí so zrakovým postihnutím (počty realizovaných titulov sú uvedené vyššie).

Opatrenie:

4.12.3. Podporovať iniciatívy zamerané na sprístupňovanie audiovizuálnych diel, divadelných predstavení, výtvarných expozícií pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím

T: priebežne

Spôsob plnenia:

1. sprístupňovanie audiovizuálnych diel

V roku 2013 MK SR vypracovalo a predložilo do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a ktorým sa

menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený dňa 22. októbra 2013, v Zbierke zákonov Slovenskej republiky bol publikovaný ako zákon č. 373/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len zákon č. 373/2013 Z. z.), a ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2014. Jedným z cieľov uvedeného zákona je zabezpečiť Rade pre vysielanie a retransmisii (ďalej len „rada“) primerané nástroje na kontrolu plnenia povinností vysielateľov a poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie vo vzťahu k zabezpečeniu multimodálneho prístupu k programom. Zákon zavádza nové povinnosti pre televíznych vysielateľov a poskytovateľov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie poskytovať rade bližšie informácie o tom, ako plnia povinnosť zabezpečiť multimodálny prístup k svojim programom a tieto programy náležite označiť. Požadované informácie majú rade umožniť efektívnejšiu kontrolu týchto povinností a tým zlepšiť prístup k programom pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím.

Na medzinárodnej úrovni došlo 27. júna 2013 na diplomatickej konferencii v Marakéši v Maroku k uzavretiu Zmluvy Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) o uľahčení prístupu k zverejneným dielam pre nevidiace osoby, osoby so zrakovým postihnutím alebo osoby s inými poruchami čítania (ďalej len „zmluva“). Zmluva stanovuje súbor nových medzinárodných pravidiel, ktorých cieľom je zaistiť jednak lepší prístup k zverejneným dielam pre takto znevýhodnené osoby, a jednak umožniť týmto osobám úplný rozvoj v rámci ich základného práva na informácie a práva na vzdelanie bez akejkoľvek diskriminácie. Zmluva reaguje predovšetkým na nevyhnutnú potrebu zvýšenia počtu diel pre nevidiace osoby, osoby so zrakovým postihnutím alebo osoby s inými poruchami čítania a prispieje tiež k podpore obehu a cezhraničnej výmene diel a ich kópií v prístupných formátoch. Zároveň zmluva rešpektuje práva nositeľov práv sprístupňovaných diel a prostredníctvom účinných výnimiek a obmedzení predchádza porušovaniu a možným zásahom do ich práv pri vyhotovovaní rozmnoženín, rozširovaní a sprístupňovaní diel v prístupných formátoch daným osobám. Týmto aspektom sa zachováva rovnováha medzi ochranou práv autorov a iných nositeľov práv na jednej strane a záujmami nevidiacich osôb, osôb so zrakovým postihnutím alebo osôb s inými poruchami čítania na strane druhej. Slovenská republika v súčasnosti vzhľadom na nevyjasnenú otázku kompetencií medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi pozastavila proces podpisu zmluvy. Po uplynutí jednoročnej lehoty určenej na podpis zmluvy bude možné stať sa zmluvnou stranou zmluvy aktom prístupu. Slovenská republika však nepredpokladá v súvislosti so zmluvou zmenu žiadneho právneho predpisu, vrátane zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov. Dostatočnú úpravu obsahuje ustanovenie § 29 autorského zákona týkajúce sa použitia diela pre potreby zdravotne postihnutých.

2. sprístupňovanie divadelných a hudobných predstavení

Slovenské národné divadlo (ďalej len „SND“). Smerom k divákovi a kultúrnej verejnosti má v SND rozpracovaný systém zvyšovania dostupnosti zdravotne postihnutých občanov nasledovne: SND má vypracovanú osobitnú smernicu o zabezpečení vstupu imobilných návštevníkov a ich sprievodu do priestorov SND; pri zakúpení vstupenky pracovníčky predpredaja informujú imobilného návštevníka o postupe pri príchode na predstavenie do jednotlivých budov SND, či priestorov divadla; vo všetkých hľadiskách majú imobilní návštevníci vyhradené miesta. V priestoroch Novej budovy SND majú vyhradené parkovacie miesta v podzemnej garáži a možnosť prístupu k výťahu, ktorý ich vyvezie do foyeru. Parkovanie majú imobilní návštevníci aj na vonkajšom parkovisku s prístupom do štúdia, kde je prístup zabezpečený nájazdovou plošinou. Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska posielala SND pravidelne všetky bulletiny k predstaveniam súborov v poslednej verzii vo

formáte pdf., ktoré si organizácia na základe grantu, ktorý dostala na takéto účely, v ľubovoľnom počte vytlačí v Brailovom písme. Pre nepočujúcich ľudí má SND v repertoári 3 dramatické predstavenia s titulkami. Slovenská filharmónia disponuje po rozsiahlej rekonštrukcii budovy Reduty bezbariérovým vstupom pre vozíčkarov zo strany Medenej ulice, kde je hneď po vstupe do budovy umiestnený veľkokapacitný/osobo-nákladný výťah vedúci priamo ku Koncertnej sieni. V celej budove je zabezpečený bezprahový prechod do všetkých koncertných siení a miestností pre verejnosť, rovnako aj toalety prispôbené telesne handicapovaným občanom. Významnou skutočnosťou je umiestnenie priestoru pokladnice Slovenskej filharmónie ako miesta prvého kontaktu s verejnosťou, ktorý je z pôvodného vestibulu na 1. poschodí premiestnený hneď vedľa hlavného vchodu z Námestia E. Suchoňa, takže prístup do pokladnice je zabezpečený priamo z ulice bez akýchkoľvek komplikácií. Organizácia sa snaží vychádzať v ústrety návštevníkom so zdravotným postihnutím aj zľavnenými cenami vstupeniek, pravidelne poskytuje 40% zľavu z cien vstupeniek a taktiež poskytuje aj zľavu pri zakúpení abonentiek. V septembri 2013 usporiadala SF Koncert venovaný zdravotne postihnutým, ktorý sa uskutočnil v Malej sále za symbolické vstupné 1 € pre osoby so zdravotným postihnutím. Slovenská filharmónia významnou mierou podporuje činnosť chránených dielní, s ktorými už niekoľko rokov pravidelne spolupracuje pri výrobe tlačovín a hygienických potrieb (napr. Comfort Pub a i.). Slovenská filharmónia ako prioritný podporovateľ výchovy mladej generácie prostredníctvom hodnôt umenia spolupracuje so špeciálnymi základnými a strednými školami najmä pre telesne postihnuté deti v rámci výchovného projektu Hudobná akadémia Slovenskej filharmónie. Slovenská filharmónia je o. i. aj ústretovým partnerom vysokoškolským študentom odborov psychológia a sociálna práca, ktorí sa zaoberajú témou pôsobenia hudby a umenia na človeka (podpora vzdelávacích aktivít - arteterapia). Slovenská filharmónia podľa svojich možností podporuje a pôsobí ako širitel' osvety spoluprácou so združeniami a organizáciami pomáhajúcimi ľuďom s vážnymi chronickými ochoreniami (napr. Liga proti rakovine, Humanitná rada, Združenie pacientov s plúcnou hypertenziou, a i.).

BIBIANA - medzinárodný dom umenia pre deti. Priestory medzinárodného domu umenia pre deti sú po nedávnej rekonštrukcii prispôbené a prístupné aj deťom so špeciálnymi potrebami. Aktivity, pripravované BIBIANOU v rámci svojej programovej ponuky nerozlišujú, či ide o podujatie pre zdravú detskú populáciu, či pre zraniteľné skupiny. Naopak, snahou autorov a organizátorov je prihliadať pri realizácii výstav, programov, besied, či súťaží a dielní aj na potreby marginalizovaných detí. Autori výstav sú pri návrhoch expozícií zviazaní vytvárať čo najvhodnejšie podmienky aj pre deti so zdravotným postihnutím tak, aby sa ich mohli zúčastňovať a mali rovnaké možnosti pri zábave i tvorbe ako majorita. Tento prístup poskytuje možnosť zvyšovania dôvery detí vo vlastné tvorivé schopnosti. Témy sú podávané prístupnou formou tak, aby deti mohli objekty a exponáty kedykoľvek vziať do rúk, vnímať ich nielen zrakom, ale aj ostatnými zmyslami. Rovnaký je aj prístup pri príprave tvorivých dielní a programov, ktoré sú v BIBIANE pripravované k takmer všetkým novým výstavám. Tu si deti zvykajú na vzájomnú komunikáciu, majú možnosť prezentovať svoje schopnosti a zručnosti. Svoje aktivity pripravuje na rozličné celospoločensky dôležité témy na takej úrovni, aby boli zrozumiteľné a pochopiteľné pre všetkých návštevníkov. V roku 2014, okrem iných zaujímavých podujatí a výstav, pripravila BIBIANA podujatie Kto to na mňa pozerá. Ide o formu kreatívnej výstavy, ktorá umožňuje deťom zahrať sa s vlastnou podobou, reflektovať podobnosť aj inakosť. Zároveň v nej autori sprostredkujú zaujímavú a pútavú, a pre deti pochopiteľnú prechádzku dejinami umenia so zameraním na vývin portréту. Výstava je koncipovaná interaktívnym spôsobom so zapojením viacerých zmyslov (čuch, hmat, zrak, sluch) a pohybu. Termín: 30.5 – 21.9.2014.

Väčšinu aktivít Divadelného ústavu tvoria produkcie, semináre, workshopy a rôzne prezentácie uvádzané v Štúdiu 12 Divadelného ústavu. Práve prostredníctvom Štúdia 12

nachádza Divadelný ústav priestor i možnosti k uvádzaniu produkcií s priamou účasťou osôb so zdravotným postihnutím. Divadelný ústav spolupracoval v ostatných rokoch s Divadlom bez domova, tzv. sociálnym divadlom, ktoré pracuje s marginalizovanými skupinami obyvateľstva, ako sú bezdomovci, telesne postihnutí, ľudia v zlej sociálnej situácii, mládež s telesným postihnutím. Niektorí herci a niektoré herečky Divadla bez domova sú abstinujúci alkoholici, bývalí drogovzo závislí. Preto divadlo zviditeľňuje najmä sociálne témy, ktorým sa profesionálne divadlo často nevenuje. Divadlo bez domova vytvára platformu, kde sa stretáva „zdravá“ majorita s ľuďmi, ktorí sú zo spoločnosti sociálne a kultúrne vylúčení. Divadlo bez domova využívalo Štúdio 12 DÚ do 31. 3. 2014 ako svoju „domovskú scénu“. Od apríla 2013 začalo v priestore Štúdia 12 DÚ – pôsobiť Divadlo Zrakáč. K najvýznamnejším projektom Štúdia 12 Divadelného ústavu ostatného obdobia patrí Periférne videnie, ktorého cieľom je v priestoroch Štúdia 12 ponúknuť priestor pre všetky minoritné skupiny. Formou arte-terapie tak poskytuje Divadelný ústav priestor aj divadlám pracujúcim s telesným postihnutím. Zámerom Periférneho videnia je pravidelne predstavovať bežnému divákovi rôzne divadelné produkcie súborov „na periférii“ a cez neformálne umelecké divadelné prejavy podporiť pochopenie verejnosti, že sociálne postavenie, alebo hendikep nemôžu byť diskriminačné a nemôžu vytvárať zábranu v umeleckom vyjadrovaní.

V rámci projektu Periférne videnie Štúdio 12 spolupracuje s divadlami Tiché iskry - divadlo hercov so sluchovým postihnutím, divadlo Zrakáč - divadlom slabozrakých a nevidiacich hercov. Divadlo Tiché iskry je umeleckým súborom, v ktorom profesionálni nepočujúci hereckí tvorcovia môžu prezentovať svoje umelecké hodnoty v posunkovej reči – a to spojením pohybových, tanečných a divadelných prvkov s vlastnými estetickými hodnotami. Kládú si za cieľ podnietiť záujem o návštevu divadla nielen u nepočujúcich, ale aj intaktných divákov, a týmto spôsobom zvýšiť sebavedomie nepočujúcich, ktorých sluchová a rečová bariéra tvorí veľkú prekážku pri účasti sa rôznych kultúrnych podujatiach, ktoré navštevuje intaktná verejnosť. Divadlo Zrakáč tvorí skupina nevidiacich, slabozrakých, ako aj vidiacich tvorcov. Divadlo od roku 2014 spolupracuje s režisérkou Kristínou Chlepkovou.

Divadelný ústav podporuje tiež aktivity Mestského divadla – Divadla z Pasáže, n. o. Divadlo zameriava svoju činnosť na umelecké a kultúrno-vzdelávacie aktivity vo vzťahu k marginálnym skupinám obyvateľstva, vrátane ľudí so zdravotným postihnutím medzi ktoré patria predovšetkým aktivity spojené s prípravou mládeže tejto komunity na rôzne povolania, umeleckú činnosť, začlenenie sa do spoločnosti a zrovnoprávnenie. K jeho pravidelným aktivitám patrí bienále Medzinárodného festivalu Arteterapia.

Štátna opera Banská Bystrica poskytuje na divadelné predstavenia zľavnené vstupné pre vybrané skupiny divákov. Osobám so zdravotným postihnutím poskytuje 90 % zľavu. Prístupnosť pre imobilných návštevníkov zabezpečuje plošina, ktorá je umiestnená pri vstupe pre návštevníkov. Štátna filharmónia Košice aj v roku 2014 nadviazala na svoje aktivity v predchádzajúcich rokoch. Okrem klasických zliav, ktoré poskytuje pre študentov, dôchodcov, zdravotne postihnutých, má dlhodobu vytvorenú systém, ktorý umožňuje spolupracovať s niektorými neziskovými organizáciami alebo záujmovými skupinami. Konkrétne ide o sociálne znevýhodnené skupiny, ktorým poskytuje na koncerty určité množstvo čestných vstupeniek – t. j. poskytuje ich zadarmo. Tento vyššie uvedený benefit sa vzťahuje na všetky aktivity, ktoré organizuje Štátna filharmónia Košice (koncerty večerné, doobedňajšie, verejné generálky) - napr. najnovšie, podľa dohovoru s arcidiecéznou charitou poskytne, podľa požiadavky čestné vstupenky. Štátne divadlo Košice pravidelne spolupracuje s Úniou nevidiacich a krátkozrakých v Košiciach - Denný stacionár Fakultnej nemocnice L. Pasteura - organizovaním dopoludňajších, ako aj večerných predstavení. Je zabezpečený bezbariérový prístup do historickej budovy s kompletným vybavením pre vozičkárov. Zároveň po rekonštrukcii Malej scény v rámci investičných projektov Európskeho hlavného mesta kultúry – Košice 2013 bol aj na tejto scéne umožnený bezbariérový prístup pre

vozičkárov prostredníctvom novovybudovaného výt'ahu. V rámci obchodného plánu poskytuje Štátne divadlo 50% zľavu na nákup vstupeniek pre držiteľov preukazov: ZŤP, ZŤP S. Štátny komorný orchester Žilina má vybudovaný bezbariérový prístup do sály Domu umenia Fatra, čím umožňuje prístup pre osoby so zdravotným postihnutím – vozičkarov na všetky svoje koncerty. Finančná situácia neumožnila zatiaľ vybudovať aj bezbariérový prístup do šatne, bufetu a hygienického zariadenia. Orchester systematicky venuje veľkú pozornosť výchove mladého publika prostredníctvom hodnôt umenia, počnúc deťmi predškolského veku až po študentov VŠ. Organizácia vytvorila koncertné cykly špeciálne určené mladým poslucháčom. Pravidelnými návštevníkmi podujatí sú aj žiaci zo špeciálnej školy J. Vojtašáka Žilina – Vlčince, deti z Domova sociálnych služieb Žilina, ako aj deti z Azylového centra pre matky s deťmi LÚČ. Osoby so zdravotným postihnutím majú vstup na všetky koncerty voľný.

3. prístupňovanie výtvarných expozícií

Stratégia rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018. K implementácii Dohovoru prispieva aj nová Stratégia rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 147 zo dňa 3. apríla 2013), ktorá definuje prioritné smerovanie realizácie štátnej kultúrnej politiky v oblasti múzeí a galérií do roku 2018. Stratégia rozvoja múzeí a galérií do roku 2018 prostredníctvom konkrétnych nástrojov (pozri nástroje 4. 4., 4.5., 4.6.)

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=22230>) rámcovo definuje aktivity, od realizácie ktorých sa očakáva zásadné zlepšenie v prístupnosti expozícií v múzeách a galériách osobám so zdravotným postihnutím, seniorkám a seniorom a skupinám obyvateľstva patriacim k sociálne znevýhodneným spoločnostiam. Nástroje v rámci stratégie majú viesť k zintenzívneniu spolupráce medzi múzejnými a galerijnými inštitúciami a s organizáciami osôb so zrakovým, telesným, sluchovým, mentálnym postihnutím, ktorej výsledkom by malo byť o. i. aj spracovanie prehľadu prístupnosti expozícií a výstav v múzeách a galériách pre osoby so zrakovým, telesným, sluchovým, mentálnym postihnutím. Ďalší nástroj v rámci stratégie má pri výstavbe nových a modernizácii starších expozícií s interaktívnou PC technikou zabezpečiť aj vytváranie sumárnych popisov expozícií s posilnenou možnosťou alternatívneho využitia princípu teletextu, skrytého a otvoreného titulkovania a posunkovej reči pre osoby so sluchovým postihnutím a načítaného auditívneho popisu a videoprogramov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre osoby so zrakovým postihnutím. Napĺňanie Stratégie rozvoja múzeí a galérií do roku 2018 sa realizuje aj prostredníctvom dotačného systému ministerstva kultúry (dotačný program Rozvoj pamäťových inštitúcií).

4. celoročný voľný vstup do Slovenskej národnej galérie

V predchádzajúcom období MK SR vytvorilo priestor pre podporu rovnosti príležitostí a zvyšovanie dostupnosti kultúry pre marginalizované skupiny prostredníctvom debarierizácie kultúrnych inštitúcií – išlo o bezplatný vstup do kultúrnych inštitúcií každú prvú nedeľu v mesiaci napr. v roku 2012 len Slovenská národná galéria). V roku 2013 boli do predmetnej iniciatívy zainteresované už 4 rezortné inštitúcie: Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, Múzeum Slovenského národného povstania a Slovenské technické múzeum (spolu 37 kultúrnych objektov v správe týchto inštitúcií). Opatrenie bolo implementované príkazom ministra kultúry (príkaz ministra č. 2/2013). Tradícia pokračuje aj v roku 2014. V roku 2014 je bezplatne prístupná po celý rok a pre všetky cieľové skupiny Slovenská národná galéria.

Opatrenie:

4.12.4. Zabezpečiť možnosti zmysluplného trávenia voľného času pre osoby so zdravotným postihnutím

T: 2014 a priebežne

Spôsob plnenia:

Gestor opatrenia MŠVVŠ SR uviedol, že v rámci vzdelávacích aktivít a záujmového vzdelávania žiakov školy a školské zariadenia venujú zvýšenú pozornosť využitiu voľno časových aktivít detí a žiakov so zdravotným postihnutím a realizujú širokú škálu a rôznorodosť akcií a podujatí, na ktorých v mnohých prípadoch participujú aj rodičia žiakov i široká verejnosť:

- krúžková činnosť a aktivity v rámci záujmového vzdelávania žiakov, ktorej zameranie zohľadňuje záujmy žiakov,
- spevácke, tanečné a výtvarné súťaže ,
- športové, umelecké a kultúrne podujatia, prehliadky a výstavy,
- besedy, aktivity v kruhu komunit,
- spoločné športové a spoločenské akcie žiakov a ich rodičov, výlety, návštevy škôl v rámci dní otvorených dverí , ale aj spoločné brigády pri úprave areálov,
- workshopy – tvorivé dielne s ukázkami a možnosťou spolupráce pri činnostiach,
- organizovaním Dní otvorených dverí,
- rodičia participujú pri príprave rôznych slávností, besiedok, privítaní prvákov, školský ples, rozlúčka s absolventmi školy (hlavne OU).

Opatrenie:

4.12.5. Zabezpečiť rekreačnú starostlivosť vojnovým veteránom

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Gestor opatrenia MO SR v roku 2013 poskytol domácu rekreáciu 18 vojnovým veteránom a zahraničnú výmennú rekreáciu 18 vojnovým veteránom. Na rok 2014 plánuje finančné prostriedky pre zabezpečenie domácej rekreácie pre 18 vojnových veteránov. V prvom polroku 2014 absolvovalo rekreáciu 7 vojnových veteránov.

Opatrenie:

4.12.6. Vytvárať podmienky na prístup osobám so zdravotným postihnutím k službám poskytovaným verejnosti v oblasti rekreačných, turistických, záujmových a športových aktivít

T:priebežne

Spôsob plnenia:

Odbornou organizáciou v riadení MŽP SR je zoologická záhrada v Bojniciach, ktorá vytvára priebežne predpoklady pre bezbariérový prístup návštevníkov ZOO.

Informačné centrum zoo (tzv. zooškola) je v súčasnosti umiestnené v starej prízemnej budove s dodatočne vybudovaným bezbariérovým prístupom. Imobilným návštevníkom zoologická záhrada tiež umožňuje prístup k pavilónu šeliem a k viváriu prostredníctvom špeciálneho chodníka vyrovnávajúceho výškový rozdiel, ktorý bežný návštevník prekonáva po schodoch. Terénne stanice, informačné centrá, jaskyne a náučné chodníky v správe Štátnej ochrany prírody SR sa nachádzajú v ťažko dostupnom teréne a ich sprístupnenie je nemožné, alebo finančne mimoriadne nákladné.

Opatrenie:**14.3.1. Zabezpečiť dostupnosť poradenských služieb pre zdravotne postihnuté ženy a ich deti, ktoré sú ohrozené domácim alebo rodovo podmieneným násilím.**

T:priebežne

Spôsob plnenia:

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch vo svojom stanovisku uviedlo, že strategický cieľ č. 5 Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím definuje dve úlohy:

- *Utvoriť podmienky na realizáciu kampaní a sprístupnenie informácií zameraných na prevenciu násilia páchaného na deťoch* (zodpovedný: MPSVR SR – rok 2015 a nasl.)
- *Vytvoriť a realizovať plán informovanosti o problematike násilia a možnostiach pomoci a pod. za oblasť konkrétnej politiky* (zodpovední: NKS pre RPNnD, MPSVR SR, MZ SR, MŠVVaŠ SR, MS SR, MV SR, MK SR v spolupráci so samosprávou a MVO – rok 2014 a nasl.)

V kontexte plnenia druhej z uvedených úloh bude NKS pre RPNnD ako jej gestor dbať na zabezpečenie dostupnosti informácií tak, aby zohľadnilo aj potreby detí so zdravotným postihnutím v zmysle opatrenia č. 14.3.1.

Opatrenie:**4.15.1. Zabezpečiť a pokračovať v informovanosti osôb so zdravotným postihnutím o opatreniach na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách a vytvárať podmienky na zvyšovanie dostupnosti kurzov prvej pomoci a postupov v prípade núdzových situácií pre osoby so zdravotným postihnutím**

T:priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVŠ SR uviedlo, že v školách sa realizujú besedy, podujatia s koordinátormi prevencie, príslušníkmi polície, zdravotníkmi, právnikmi, pracovníkmi ústavu na výkon trestu, ktorý informujú žiakov o spôsoboch ochrany a poskytovania pomoci v núdzových situáciách osobám so zdravotným postihnutím a pre osoby so zdravotným postihnutím.

Opatrenie:**4.16.1. Zriadiť nezávislý mechanizmus na presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.**

T: 2015

Spôsob plnenia:

MZVAEZ SR uviedlo, že príprava zákona o verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím patrí do pôsobnosti MPSVR SR a MS SR. MZVAEZ SR participuje v rozsahu svojich kompetencií na príprave zákona vo forme účasti svojho zástupcu na pracovných stretnutiach pre prípravu návrhov riešení verejnej ochrany práv detí a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím.

Opatrenie:**4.17.4. Navrhnuť a zaviesť systém vyhodnocovania počtu študentov uznaných za osoby so zdravotným postihnutím v rámci Centrálného registra študentov**

T:priebežne

Spôsob plnenia:

Z vyjadrenia MŠVVŠ SR vyplýva, že podľa § 73 ods. 4 zákona o vysokých školách sa v registri študentov zaznamenávajú aj údaje o špecifickej potrebe študenta podľa § 100 uvedeného zákona (podpora študentov a uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami). Na podporné služby podľa tohto paragrafu má nárok študent, ktorý súhlasí s vyhodnotením svojich špecifických potrieb.

Opatrenie:**4.17.5. Realizovať výskumy zamerané na otázky zdrojového a organizačného zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania žiakov a študentov so zdravotným postihnutím**

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Gestor úlohy MŠVVŠ skonštatoval, že na VÚDPaP sa v priebehu celej jeho existencie venuje významná pozornosť problematike detí a žiakov so zdravotným postihnutím. V rámci projektov VEGA sa dlhodobo sledovali zmeny v kognitívnom a sociálno-emocionálnom vývine detí a žiakov so sluchovým postihnutím od predškolského po adolescentné obdobie, ktoré boli vzdelávané formou individuálneho začlenenia. Výsledky výskumného sledovania potvrdili pozitívny vplyv integrácie na vývin reči a komunikačných kompetencií, no zároveň upozornili na pretrvávajúcu sociálnu izoláciu nepočujúcich v bežných školách. Výskum vyústil k vypracovaniu interaktívneho rovesníckeho programu na rozvoj vzájomného poznania a kooperácie sluchovo postihnutých a intaktných žiakov v podmienkach škôl bežného typu. Vo výskumoch VÚDPaP sa opakovane potvrdzuje, že existuje aj nezanedbateľná skupina žiakov s poruchou sluchu, ktorí nároky integrovaného vzdelávania nevládajú.

V súčasnosti sa preto experimentálne overuje efektívnosť tzv. obrátenej alebo preventívnej integrácie, kedy sa spolu vzdelávajú intaktné deti a deti s postihnutím na pôde špeciálnej školy, ktorá poskytuje pre inkluzívne vzdelávanie detí s ťažkými a kombinovanými poruchami vhodnejšie prostredie ako školy hlavného vzdelávacieho prúdu (menší počet žiakov v triede, odborná erudícia učiteľov, priama a pravidelná logopedická a psychologická starostlivosť i materiálno-technické zabezpečenie).

Výskumné výsledky sa prezentujú na celoštátnych i medzinárodných odborných podujatiach (každoročne na: Psychologických dňoch organizovaných Českomoravskou a Slovenskou psychologickou spoločnosťou pri AV ČR a SAV, na Mezinárodní konferenci k problematice osob se speciálními potřebami organizovanou Ústavem speciálně-pedagogických studií Univerzity Palackého Olomouci, na odborných seminároch a konferenciách organizovaných PdF UK i samotným VÚDPaPom) a v odborných publikáciách (Speciální pedagogika, Psychológia a patopsychológia dieťaťa, Efeta, Pedagogická revue, Journal of Exceptional People a i.).

Opatrenie:**4.17.6. Realizovať výskumy zamerané na otázky podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce**

T: priebežne

Spôsob plnenia:

Úloha splnená. Inštitút pre výskum práce a rodiny, ako priamo riadená organizácia MPSVR SR vypracovala v roku 2014 výskumný projekt na tému „Štruktúra zamestnancov v

chránených dielňach a na chránených pracoviskách a na otvorenom trhu práce: komparatívna analýza“.

Cieľom výskumného projektu bola identifikácia faktorov úspešnosti zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v chránenom zamestnaní a na otvorenom trhu práce. Predmetom výskumného projektu bolo: porovnanie modelov chráneného zamestnávania s modelom zamestnávania na otvorenom trhu práce; definovanie spoločných a rozdielnych znakov uvedených typov zamestnávania; vypracovanie analýzy možnosti a podmienok prepojenosti chráneného zamestnávania so zamestnávaním na otvorenom trhu práce; definičné vymedzenie otvoreného trhu práce a jeho základných znakov. Analýza štruktúry zamestnancov v oboch modeloch zamestnávania bola realizovaná na základe: sociodemografických znakov (vek, rodová príslušnosť, stupeň dosiahnutého vzdelania), typu a závažnosti zdravotného postihnutia, obdobia, v ktorom došlo k poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, profesie, resp. zastávanej pracovnej pozícii, dobe trvania zamestnania, resp. počtu odpracovaných rokov na danej pracovnej pozícii, ďalších relevantných kritérií.

Zároveň sa výskumný projekt zamerával na analýzu stratégií, ktoré uplatňujú osoby so zdravotným postihnutím pri hľadaní zamestnania a identifikáciu faktorov ich úspešnosti na trhu práce. Výskumný projekt bol založený na sekundárnej analýze dát Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, podnikového výkazníctva a syntéze kvantitatívnych a kvalitatívnych metód. Výstupy výskumného projektu je možné využiť ako podkladový materiál pre optimalizáciu systému chráneného zamestnávania.

Opatrenie:

4.17.7. Podporovať výskumy zamerané na vývoj a dostupnosť univerzálne dizajnovaných tovarov a služieb, rovnako na vývoj a dostupnosť asistenčných technológií

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MŠVVaŠ SR nevykazuje konkrétne plnenie predmetného opatrenia

Opatrenie:

4.18.1. Koordinácia implementačných správ zmluvných orgánov

T: priebežne

Spôsob plnenia:

MZVAEZ SR v rámci posudzovania implementačných správ k medzinárodným zmluvám v oblasti ľudských práv, ku ktorým sa neviaže jeho gestorstvo, plní koordinačnú funkciu pozostávajúcu z predkladania implementačných správ zmluvným orgánom prostredníctvom svojich stálych zastúpení, ako aj zabezpečenia logických otázok pre členov delegácie zúčastnených sa na posudzovaní.